

Xəbər
"Sumqayıt"
klubunun
futbolçusu
kabel
oğurluğuna
görə
tutuldu
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 19 sentyabr 2017-ci il Çərşənbə axşamı № 192 (6806) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycan prezidentinin ABŞ-a səfərindən gözləntilər...

BMT Baş Assambleyasında "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki vəziyyət"lə bağlı müzakirələr olacaq

yazısı səh.5-də

"İlin sonuna qədər siyasi məhbuslar azadlığa buraxılacaq" - Səidə Qocamanlı

yazısı səh.3-də

Azərbaycanda iki böyük hərbi təlimə start verildi

yazısı səh.11-də

Mərkəzi Bank uçot dərəcəsinə dəyişmədi

yazısı səh.2-də

Moskvada Qafqazla bağlı müzakirələrin pərdəarxası

yazısı səh.5-də

Hökumət məhbusları buraxır, Milli Şura mitinq keçirmək istəyir...

yazısı səh.6-də

Millət vəkiliindən orijinal Bilik Günü hədiyyəsi - iki məktəb binası...

yazısı səh.7-də

İqtisadiyyatımız neft asılılığından xilas ola biləcəkmiz...

yazısı səh.10-də

AŞ PA-nın Azərbaycan üzrə məruzəçisinin istefasının gizlinləri...

yazısı səh.2-də

Meteohəssas insanlara xəbərdarlıq - 3 gün ehtiyatlı olun

yazısı səh.14-də

2018-ci ilin dövlət büdcəsinin layihəsi hökumətə təqdim edildi

yazısı səh.2-də

Qafqaz şeyxinin adı ətrafında daha bir qalmaqal

PAŞAZADƏNİN "VURULMASI" NIN

ŞOK SƏBƏBLƏRİ - SANDIĞI, YOXSA VARISI...

QMİ bəyanat yayaraq Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin kürəkəninin həbsi xəbərini təkzib etdi, oğlunun ölkədən getməsinə isə...; nə baş verir?

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.4-də

Türkiyə və Azərbaycandan göz dağı - Sərkisyanın 4 milyonluq nağullı...

İki qardaş ölkədən möhtəşəm "əzələ" nümayişi; Azərbaycan müharibə hazırlıqlarını artırıb yeni silahları sınaqdan keçirirən, ordusu çağırışçı qıtlığı yaşayan Ermənistanın prezidenti əhalinin sayını 25 ildə 4 milyona çatdırmağa ümid edir - ermənisayağı blef...

yazısı səh.8-də

Eldar Mahmudovun 2-ci bankiri də həbsə göndərilir - iddia

yazısı səh.3-də

Mirvari Qəhrəmanlı: "Avropa Surasından çıxarılmayacağıq"

yazısı səh.9-də

Rusiya Telman İsmayılovu tam bitirir

yazısı səh.12-də

Azərbaycan prezidenti ABŞ Etnik Anlaşma Fondunun sədri ilə görüşdü

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Amerika Birləşmiş Ştatlarının Nyu-York şəhərində ABŞ Etnik Anlaşma Fondunun sədri Ravvin Mark Şnayer və bir sıra xristian yevangelik din xadimləri ilə görüşüb.

APA-nın xəbərinə görə, bu barədə Azərbaycan prezidentinin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumatda deyilir.

Azərbaycan, İran və Türkiyə xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşü keçiriləcək

Təzliklə Azərbaycan, İran və Türkiyə xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşü keçiriləcək. APA-nın məlumatına görə, bunu İranın Azərbaycandakı səfiri Cavad Cahanzadə deyib.

Onun sözlərinə görə, görüş Bakıda baş tutacaq.

Səfir Azərbaycan, Rusiya və İran prezidentlərinin görüşündə bu il Tehranda keçiriləcəyini təsdiqləyib.

Bakıda birinci sifə şagird qəbulunun vaxtı uzadılıb

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin (BŞTİ) tabeliyindəki ümumi təhsil məktəblərində 2017-2018-ci tədris ili üçün I sifə şagird qəbulunun III mərhələsinə start verilib. BŞTİ-dən APA-ya verilən xəbərə görə, bu mərhələ üzrə uşaqların elektron qeydiyyatı valideynin (qanuni nümayəndənin) üzürlü səbəb (fövqəladə hal, uşağın və ya valideynlərin müalicəsi, valideynlərin xidməti ezamiyyətə gətirməsi) göstərməklə BŞTİ-yə yazılı müraciəti əsasında sentyabrın 16-dan oktyabrın 15-dək aparılır. Həmin müddətdən sonra müraciətlər qəbul olunmayacaq.

Valideynlər uşaq elektron qeydiyyatdan keçirildikdən sonra müvafiq sənədləri məktəbə təqdim etməlidirlər. Sənədlər qəbul olunduqdan sonra valideynə (qanuni nümayəndəyə) bu barədə qəbz verilir.

Qeyd edək ki, paytaxtın ümumi təhsil məktəblərində 2017-2018-ci tədris ili üçün I sifə şagird qəbulu bu il martın 15-dən başlayıb. Bu vaxtadək proses artıq 2 mərhələdə həyata keçirilib. Dərslərin başlanmasına baxmayaraq, üzürlü səbəblərdən gecikən valideynlərin müraciətlərinin davam etdiyi nəzərə alınaraq, uşaqların I sifə qəbulu üzrə elektron qeydiyyatın və məktəblərdə sənəd qəbulunun oktyabrın 15-dək aparılmasına dair qərar verilib.

Sentyabrın 18-nə olan məlumata əsasən isə BŞTİ-nin nəzdindəki ümumi təhsil müəssisələrinin I sifəndə 46951 şagird təhsil alır.

2018-ci ilin dövlət büdcəsinin layihəsi hökumətə təqdim edilib

2018-ci il dövlət büdcəsinin və icmal büdcənin layihələri, habelə növbəti üç il üçün icmal büdcənin göstəriciləri Nazirlər Kabinetinə təqdim olunub. Bu barədə Maliyyə Nazirliyindən məlumat verilib.

"Büdcə sistemi haqqında" Qanuna və "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsi layihəsinin hazırlanması ilə bağlı" Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 25 yanvar tarixli sərəncamına uyğun olaraq 2018-ci il dövlət büdcəsinin və icmal büdcənin layihələri, habelə növbəti üç il üçün icmal büdcənin göstəriciləri 2017-ci il 15 sentyabr tarixində Nazirlər Kabinetinə təqdim olunub", - deyər məlumatda vurğulanıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Mərkəzi Bank uçot dərəcəsinə dəyişmədi

Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) İdarə Heyəti dünən uçot dərəcəsinin və faiz dəhlizinin digər parametrlərinin dəyişməz saxlanılması (uçot dərəcəsi 15%, dəhlizin aşağı həddi 10%, yuxarı həddi 18%) barədə qərar qəbul edib.

AMB-dən "APA-Economics"ə verilən məlumata görə, makroiqtisadi sabitlik və real sektorda aktivliyin pozitiv dinamikası qorunur. Tədiyə balansının profitli olması şəraitində valyuta bazarında tarazlıq təmin edilir və manatın məzənnəsi stabildir. Pul təklifi iqtisadiyyatın pula olan tələbatı, o cümlədən fiskal sektorun likvidiyə olan ehtiyacına uyğun olaraq artır. İnflyasiyanın monetar və qeyri-monetar amillərinin təhlili göstərir ki, pul siyasətinə əhəmiyyətli korreksiya etmək zərurəti yoxdur.

Faiz dəhlizinin parametrlərinə dair qərar qəbul edilərkən aşağıdakı makroiqtisadi meyllər nəzərə alınır:

İqtisadi aktivlik. Real sektor göstəriciləri pozitiv dinamikasını qoruyur. 2017-ci ilin 8 ayında qeyri-neft sektorunda 2.2%-lik iqtisadi artım qeydə alınmışdır. O cümlədən qeyri-neft sənayesində 4.6%, ticarətdə 1.8%, turizmde 2.6%, rabitə və informasiya sahəsində 4.9% artım müşahidə olunur. Qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilmiş silsilə tədbirlər, dövlətin investisiya tələbi və xarici tələbin genişlənməsi iqtisadi artımın davam etməsində əhəmiyyətli rol oynamışdır. Mərkəzi Bank tərəfindən aparılan real sektorun monitorinqinin nəticələri qeyri-neft sektoru

runda iqtisadi aktivliyin yüksəlməsini təsdiq edir.

Xarici balans və məzənnə. 2017-ci ilin I yarısında tədiyə balansının cari əməliyyatlar hesabında ÜDM-in 2.5%-i səviyyəsində profit qeydə alınmışdır. Bu neftin orta dünya qiymətinin ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə əhəmiyyətli yüksəlməsi, eləcə də həyata keçirilmiş makroiqtisadi siyasət tədbirləri nəticəsində qeyri-neft sektoru üzrə cari hesab kəsirinin azalması sayəsində mümkün olmuşdur. Yanvar-avqust aylarında xarici ticarət balansının profiti 1.9 mlrd. ABŞ dolları təşkil etmiş, ölkənin strateji valyuta ehtiyatları 11.5% artmışdır. İlin sonuna tədiyə balansında profisit qorunacağı proqnozlaşdırılır.

Profisitli tədiyə balansının valyuta bazarı özünün tarazlığını, milli valyutanın məzənnəsi isə sabitliyini qoruyur. Manatın ABŞ dollarına nəzərən məzənnəsi ilin əvvəlindən möhkəmlənmişdir ki, bu da inflyasiya göstəricilərinə azaldıcı təsir edir. Manatın məzənnə-

sinin davamlı sabitliyi dollarlaşmanın azalması ilə müşayiət olunur.

Monetar şərait. Dövr ərzində monetar şərait qismən yumşalsada da ümumilikdə neytral qalmışdır. Pul siyasətinin başlıca əməliyyat hədəfini təşkil edən pul bazası 2017-ci ilin ötən dövründə 8%-dən çox artmışdır. Kredit aktivliyinin bərpə olunmaması şəraitində pul bazasının artımı bank sistemində izafi likvidliyin akumulasiyası ilə müşayiət olunur.

MB dövr ərzində müxtəlif müddətli açıq bazar və çərçivə alətlərini açıq saxlamışdır. Lakin, bank sistemində yüksək likvidlik şəraitində Mərkəzi Bankın sterilizasiya alətlərinə daha yüksək tələb olub.

Mərkəzi Bankın likvidlik əməliyyatları üzrə real faiz dərəcələri isə milli valyutada yığımları stimullaşdırma biləcək səviyyədə qalır.

İnflyasiya prosesləri. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına əsasən, 2017-ci ilin 8 ayında orta illik inflyasiya 14% təşkil edib.

Müdfiə naziri təlimlərdəki vəziyyətə dair məruzələrin dinləyib

Müdfiə Nazirliyinin rəhbərliyinin genişmiqyaslı təlimlərin keçirildiyi bölgədəki hərbi hissədə olub.

Müdfiə Nazirliyinin saytında bildirilir ki, müdfiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov qoşun növlərinin komandanları, birlik komandirləri və müvafiq vəzifəli şəxslərin ümumqoşun əməliyyatlarının aparılması zamanı fəaliyyətlərin təşkil üzrə qəbul edilən qərarlara dair məruzələrini dinləyib. Əsas diqqət mürəkkəb dağlıq relyef və radioelektron mübarizə şəraitində kəşfiyyat, maskalanma, istehkam, atəşlə zərərvurma və digər döyüş təminatı məsələlərinə yönəldilib.

Qarşılıqlı fəaliyyətin effektivliyinin artırılması, döyüş tapşırıqlarının aydınlaşdırılması, vəziyyətin qiymətləndirilməsi və qərarın məruzəsindən sonra qoşunların idarə olunması üzrə müvafiq göstərişlər verilib.

Ağdaşda orta məktəbdə faciə

Ağdaş şəhərindəki orta məktəblərdən birində bədbəxt hadisə baş verib.

Səməd Vurğun adına 1 saylı orta məktəbin 9-cu sinif şagirdi, 2003-cü il təvəllüdü Cavadov Mustafa Həmid oğlu məktəbin həyətidə yığılıb. Ağır xəsarət alan şagird Ağdaş rayon Mərkəzi Xəstəxanasına çatdırılıb. Lakin həkimlərin səyinə baxmayaraq onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Məktəbdən bildirilib ki, hadisə tənəffüs vaxtı baş verib və 14 yaşlı şagird sinif yoldaşlarının yanında olarkən qəfil yığılıb.

Faktla bağlı Ağdaş Rayon Prokurorluğunda araşdırma aparılır (lent.az).

"Turan" agentliyinin dondurulmuş bank hesabları da açıldı

Vergilər Nazirliyi "Turan" agentliyinə qarşı vergi borcunu ötən həftə ləğv etdikdən sonra agentliyin bank hesabları sentyabrın 18-də açılıb. Bu barədə «Turan» agentliyi məlumat yayıb.

Eyni zamanda agentliyə qarşı qaldırılmış cinayət işinə xitam verilib-verilməməsi barədə nazirlik rəsmi məlumat vermir (Amerikanın Səsi).

Beləliklə, agentliyin normal işini təmin edən şərait hələ ki yaradılmayıb.

Xatırladaq ki, Vergilər Nazirliyinin Lokal Gəlirlər Departamenti bu ilin avqustunda "Turan" agentliyinə qarşı 37 min manat əlavə vergi hesablayıb və cinayət işi qaldırılıb. Sentyabrın 12-də nazirlik qeyd olunan məbləğlə bağlı qərarını ləğv edib.

"Turan" agentliyinin avqustun 24-də həbs edilmiş direktoru Mehman Əliyev isə sentyabrın 11-də azadlığa buraxılıb.

AŞ PA-nın Azərbaycan üzrə məruzəçisinin istefasının gizlinləri

Belçikalı senator Alan Desteks Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) üzvlüyündən istefa verib. Medianın məlumatına görə, Desteks Belçikada öz qeyri-kommersiya assosiasiyası üçün Azərbaycandan maliyyə vəsaiti alıb.

Desteks AŞ PA-nın Azərbaycanda insan hüquqları sahəsində vəziyyət haqqında məruzəçisi idi. İnsan hüquqları və ifadə azadlığı ilə bağlı problemləri yumşaldığına görə onun fəaliyyəti yerli və beynəlxalq hüquq müdafiəçilərinin tənqidinə səbəb olurdu.

Onun məruzəsi AŞ PA-nın oktyabr sessiyasına təqdim edilmiş idi. Amma sentyabrın 16-da Desteks ona qarşı "hücumlardan" gileylənərək, istefa verib.

"Həddindən artıq siyasiləşmiş bu assambleyada hazırda müzakirələr məruzəmin məzmunu deyil, mənim şəxsiyyətim üzərində cəmlənib", Belçika mətbuatı Desteksın sözlərindən sitat gətirir.

Desteksın fikrincə, "sakit debatlar üçün şərtlər artıq yerinə yetirilmir".

Bir müddət əvvəl Desteks AŞ PA üzvlərindən ibarət qrupun Bəşər Əsədlə görüşmək üçün Suriyaya getməsi ilə bağlı qalmaqalın mərkəzində idi. Bu səfərə assambleya tərəfindən icazə verilməmişdi. Bununla əlaqədar AŞ PA prezidenti Pedro Aqramunta belə bir səfərdə iştiraka görə etibarsızlıq ifadə olunub ("Amerikanın səsi").

Eldar Mahmudovun və onun dəstəsinin ifşasından sonra mediada ən çox adı hallandırılanlardan biri də "Azəriqazbank"ın Müşahidə Şurasının sədri Çingiz Əsədullayev idi.

Uzun illər "MTN dağı"na söykənən Əsədullayev rəhbərlik etdiyi banka əmanət olunan mal-mülkə əziyyətsiz sahibləne bilirdi. Qanunsuz pul köçürmələri haqda da həmin illərdə xəbərlər bir-birini əvəzləyirdi. Əsədullayevin kölgəsinə sığınb "qara işlər" gördüyü Eldar Mahmudov 2 il əvvəl gözənlilməz şəkildə "vuruldu". Bundan sonra "Azəriqazbank"da baş verən qanunsuzluqlar, neqativ hallar, müştərilərin aldadılması, qanunsuz pul köçürmələri və digər hallar barədə, demək olar ki, hər gün mətbuatda müxtəlif yazılar dərc olunmağa başladı. Ç.Əsədullayevin adı Beynəlxalq Bankda dövlətin milyardlarla manat vəsaitinin talan edilməsinə də qarışıdı. Eldar Mahmudovun qudası Cahangir Hacıyevin köməliyi ilə qanunsuz əməllərə imza atmış Ç.Əsədullayev "Beynəlxalq Bank işi"ndə dindirilərək çətin suallar qarşısında qalmışdı. Onun adının Beynəlxalq Bankda külli miqdarda mənimsemə faktlarına görə hədəfə gəldiyi şübhə doğurmurdu. Bildirilirdi ki, Ə.Əsədullayevin də "maliyyə xəyanətlərində" iştirakı olub. Belə xəbərlər vardı ki, Beynəlxalq Bankdan talan olunan milyardların bir hissəsini Mahmudov-Hacıyev çetesi Ç.Əsədullayevin rəhbərlik etdiyi bank üzərindən ofşorlara transfer ediblər. Amma nədənsə Beynəlxalq Bankdakı maxinasiyalara görə həbs olunanlar sırasında Ç.Əsədullayevin adına rast gəlinmədi. "Beynəlxalq Bank işi"ndən əvvəl də Çingiz Əsədullayevin bankı haqda sensasion ittihamlar vardı. 2014-ci ilin iyununda Kaliforniya Universitetinin ("KrebsOnSecurity") onlayn apteklərlə bağlı apardığı araşdırmalarda bəlli olmuşdu ki, internet üzərindən qanunsuz dərman satışı ilə məşğul olan onlayn apteklərin gəlirləri "tərəfdaşlıq" proqramları vasitəsilə əsasən "Azəriqazbank"da "yuyularaq" nağdlaşdırılıb. Oxşar iddia ilə Kaliforniya Universitetinin araşdırmaçı-mütəxəssisi Deymon Mak-Koy da çıxış etmişdi. Lakin nədənsə, həmin vaxt nə hüquq-mühafizə orqanları, nə Maliyyə Nazirliyi bu faktları araşdırdı. Bank rəhbərliyi də ittihamlarla bağlı heç bir

açıqlama vermədi. E.Mahmudovun "vurulmasından" sonra isə Ç.Əsədullayevə yönəlik ittihamlar daha da artıdı. Öncə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Avropa İttifaqı yanındakı keçmiş səfiri Arif Məmmədov çirkli pulların yuyulması ilə bağlı ittihamları təsdiqləyən məlumat yaydı. O bildirdi ki, Ç.Əsədullayev

Eldar Mahmudovun 2-ci

bankiri də həbsə göndərilir - iddia

"Beynəlxalq Bank işi"nin "Azəriqazbank işi" uzantısı; Çingiz Əsədullayevin gizlinləri aşkara çıxarılır

Çingiz Əsədullayev

dövlətin külli miqdarda vəsaitini mənimseyib və tələb olunan zaman bu pulları geri qaytara bilməyib. Eldar Mahmudov işdən çıxarılandıqdan, Cahangir Hacıyev həbs ediləndən sonra onların "qara işlər"ində adı keçən Ç.Əsədullayevin ölkədən birdəfəlik getmək istəyi haqda xəbərlər dolaşır. Bildirilirdi ki, Ç.Əsədullayev xəstəlik adı ilə ölkədən kənara çıxıb geri qayıtmaq istəmir. Sonradan isə ona ölkədən çıxmağa imkan veridilər. Belə xəbərlər yayıldı ki, Əsədullayevin planını önleyəcək addımlar atıldıqdan sonra ona ölkədən çıxmaq izni veriblər. Şərt də bu olub ki, əgər Əsədullayev geri dönməsə, bankı və digər siyahıya alınmış əmlakları digər şəxslərin mülkiyyətinə keçəcək. Digər bir məlumata görə, Əsədullayevin həbsdən yaxasını qurtarması istintaqla əməkdaşlığa gətirməsi ilə əlaqəli olub. O, "qara pul" ötürmələri haqda məlumatları istintaqa təqdim edib.

"Azəriqazbank" əsasən tikinti sektoruna kreditlərin ayrılması və işlərin icrasına nəzarətlə məşğul olub. Bu məqsədlə E.Mahmudova və özünə yaxın tikinti şirkətlərinə böyük kreditlər ayrılıb. Sonradan isə həmin kreditlərin geri ödənişləri üçün qa-

nunsuzluqlar baş tutub. "MTN çetesi" çökəndən sonra isə paytaxt sakini Sədaqət Hüseyn qızı Namazova mətbuata ünvanladığı müraciətində "AGBank" tərəfindən hüquqlarının pozulduğunu iddia etmişdi. Bildirmişdi ki, bankın əməkdaşları hər vasitəyə əl ataraq girov qoyulan evləri ələ keçirir, barələ-

bunun tez bir zamanda ödənilməsi üçün girov qoyulan evlərin hərraca çıxarılması barədə qərar qəbul etdi. Beləliklə, digər iki şəxs kimi mənim də Məhəmməd Hadi 111, mənzil 102-də yerləşən 4 otaqlı evim hərraca qoyuldu. Qərar çıxan kimi elə həmin gün məni qətiyyətlə evdən çıxartdılar. Hətta paltarları

mı belə evdən çıxarda bilmədim. Nəhayətdə evlər satıldı, lakin bizə heç bir qalıq təqdim edilmədi. Bununla bağlı Səbəyel Rayon Məhkəməsinə müraciət etdik. Məhkəmə bankın hərrac işinin obyektiv aparılmadığı barədə qərar qəbul etdi. Lakin qarşı tərəf işi Apelyasiya Məhkəməsinə verdi. Apelyasiya Məhkəməsindəki hakim işi təhlil etmədən, araşdırma aparmadan Səbəyel Rayon Məhkəməsinin çıxardığı qərarı ləğv edərək bankın xeyrinə qərar verdi. Bankın əməkdaşları açıq-aşkar bizə bildirirdilər ki, məhkəmələrdə onlara dayaq duran şəxslər var. Ali Məhkəməyə müraciət etdim. Qarşı tərəf məhkəmələrə gəlmədi, buna baxmayaraq, məhkəmə çıxarılan qərarı qüvvədə saxladı".

Çingiz Əsədullayev əlində olan imkanlardan, eləcə də bəzi yüksək çinli məmurlarla əlaqələrindən istifadə edərək rəhbərlik etdiyi bankın üzvləşdiyi problemləri asanlıqla yoluna qoymaqla yanaşı, müştərilərin hüquqlarını da pozmaqdan beləcə çəkinmirdi.

İddialara görə, Ç.Əsədullayev Eldar Mahmudovun tikinti sahəsində həlledici mövqeyə sahiblənməsi üçün zamanında mühüm rol oynayıb. Himayəçilərini və mandatını itirəndən sonra Ç.Əsədullayevin MTN generalitetinin sahibkarlardan reket yolu ilə alınmış pulların "yuyulması"nda iştirakı da araşdırılıb. Belə xəbərlər var ki, bu günə kimi həmin araşdırmalarla bağlı hər hansı bir hərəkətilik olmayıb. İstəməyiblər ki, "Beynəlxalq Bank işi" ilə "Azəriqazbank işi" bir-birinə qarışsın. Hazırda həmin araşdırmaların nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi üçün tədbirlər görüldüyü iddia olunur.

□ E.HÜSEYNOV

Həbsdə qalan siyasilər də azad ediləcəkm...

Vəfa Məmmədova: "İlqar Məmmədovla bağlı hələlik bir prosedür həyata keçirilmir"

Son günlər Azərbaycanda həbsdə olan siyasi fəallarla bağlı mühüm addımların atıldığını şahidi olmaqda-yıq. Əvvəlcə "Turan" informasiya agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyevin azadlığa buraxılması, ardınca AXCP sədri Əli Kərimlinin köməkçisi Faiq Əmirinin azad edilməsi bir çox mətləblərdən xəbər verdi.

Ölkə iqtidarının həbsdəki siyasilərlə bağlı əvvəlki zamanlara nisbətən yumşaq siyasət yürütdüyü göz önündədir. Bu da prosesin davamlı şəkildə olacağına olan ümidləri artırmaqda yanaşı, qarşıdakı günlərdə, aylarda siyasi məhbusların bir çoxunun azad ediləcəyi ehtimallarını artırır. Belə fikirlər var ki, AŞ PA-nın gələn ay keçiriləcək payız sessiyasına qədər siyasilərin bəziləri ilə bağlı qəti qərar verəcək. Onların ya məhkəmələr, ya da müxtəlif hüquqi yollarla azad olunacaqları deyilir.

Maraq doğuran məsələlərdən biri də siyasilərin hansı yollarla azad olunacağıdır. Çünki əfvə düşmək şansları yüksək olan siyasilərin hər biri bütün məhkəmə proseduralarını keçiblər. Yəni birinci instansiya məhkəməsindən tutmuş Ali Məhkəməyə qədər prosesləri keçiblər, verdikləri şikayətlərə isə baxılıb.

Heç şübhəsiz ki, bu müzakirələrdə ən çox diqqətdə olan siyasi məhbus Avropanın daim diqqətində olan, azadlığı ilə bağlı beynəlxalq təşkilatların dəfələrlə çağırışları səslənən REAL sədri İlqar Məmmədovdur.

REAL sədrinin həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova "Yeni Müsavat"a bunları dedi: "İlqar Məmmədovla bağlı hələ ki bir prosedür həyata keçirilmir. Hər halda, bizim vəkile bu barədə heç bir xəbər gəlməyib. Yaxın aylarda İlqarla bağlı Avropa Məhkəməsinin növbəti qərarı çıxacaq. Biz o qərarı gözləyirik. İlqarın özü ilə sentyabrın 18-də danışdım. Vəziyyəti yaxşıdır, hər şey qaydasındadır".

İ.Məmmədovun vəkili Fuad Ağayev hüquqlarını müdafiə etdiyi şəxsin məhkəməyə müraciət etmək barədə düşünmədiyini qeyd etdi: "Nəzəri baxımdan məhkəməyə müraciət yolu ilə azad olunmaq imkanları olsa da, İlqar Məmmədovun özü bunu məqbul saymır. Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarı var, o qərar əsasında Avropa Şurası Nazirlər Komitəsi qərar və qətnamələr qəbul edib, İlqar Məmmədovun qeyri-şərtsiz dərhal azad olunması haqqında. Belə qərar və qətnamələr o qədər çoxdur ki, artıq sayını da itirmişik. İlqar Məmmədov şərti olaraq azad edilmək, cəzanın yüngülləşdirilməsi üçün müraciəti məqbul saymır".

Hüquq müdafiəçisi Səidə Qocamanlı hesab edir ki, ilin sonuna qədər siyasi məhbuslar azad olursa, bu, ancaq alqışlanmalıdır: "Bundan sonra ümid edirəm ki, heç bir siyasi məhbus siyahısı hazırlanmayacaq, həbslər olmayacaq. Arzumuz odur ki, siyahımızda olan məhbusların hamısı azadlığa çıxsın. AŞ PA-nın oktyabr sessiyasına kimi deyil bilmərəm, amma hər halda, bu ilin sonuna qədər güman edirəm ki, siyasi məhbuslar azadlığa buraxılacaq. Son gedən proseslər də onu göstərir ki, bu istiqamətdə yumşalmalar var, mənə də məlumatlara görə, bu yöndə işlər gedir. Elə məhbuslar var ki, onların səhhətləri və digər vəziyyətləri bizi narahat edir, onlar mənə elə bilirdim ki, tezliklə azad olunacaqlar. Fikir verdimisə, Mehman bəy də, Faiq Əmirli də məhkəmə yolu ilə azadlığa buraxıldılar. Bu baxımdan, azadlığa çıxacaq şəxslərin bir çoxunun məhkəmə yolu ilə azad olunacağını düşünürəm. Əfv sərəncamı ilə də azad olunanlar ola bilər. Elə siyasi məhbuslar var ki, cəzasının böyük hissəsini çəkib, özünü həbsxana həyatında müsbət göstərən, onun haqqında heç bir şikayət olmayıb. Onlar bu yolla azad oluna bilərlər. Yəni bunun müxtəlif yolları var. İstənilən halda hesab edirəm ki, bu problemin qapanma vaxtı gəlib çıxıb. Azərbaycanı sevənlər islahatlar yoluna qədəm qoymalıdır. Bununla ölkəni tam olaraq demokratik dəyərlərə yaxınlaşdırmaq mümkündür".

Hüquq müdafiəçisi birmənalı şəkildə yaxın vaxtlarda əfv olmayacağını da bildirdi: "Əfv olsa, dekabr ayında olacaq. Məhkəmələr yolu ilə azad olunmalar ən yaxşı yoldur. Bunun ən düzgün yolu olduğu da sübut olunub. Nə yolla edirlərsə, etsinlər, bu məsələni qapatmalıdırlar. Azərbaycan yeni bir eraya, islahatlar erasına qədəm qoymalıdır, ən çox da insan hüquqları sahəsində. Bu hüquqları deyəndə tək həbsləri nəzərdə tutmuram. İnsanın o qədər hüquqları var ki, onları deyirəm".

□ Cavansir ABBASLI

Səidə Qocamanlı: "İlin sonuna qədər siyasi məhbuslar azadlığa buraxılacaq"

Qafqaz şeyxinin adı ətrafında daha bir qalmaqal

Seyxülislam Allahşükür Paşazadənin ötən həftə Çexiyada əmlakının üzə çıxmasının ardından kürəkəninin də həbs edilməsi barədə yayılmış xəbərlər Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədrinin başı üzərindəki "qara buludlar"dan xəbər verir. Üstəlik, Şeyxin yeganə oğlunun da hələ ki bilinməyən səbəbdən ölkədən ailəsi ilə birgə köçüb getməsi xəbərlərini də bura əlavə etsək, mənzərə daha da "dumanlanır".

QMİ dünən bəyanat yayaraq "Azərbaycanın dini liderinə qarşı dezinformasiya axınına" pisləyib, bunun hətta "erməni kəşfiyyat orqanları tərəfindən təşkil olunmasını" istisna etməyib. Kürəkənin həbsi xəbəri təkzib edilə de, oğlu ilə bağlı iddialar açıq qalıb. QMİ-nin əsasən Şeyxin qudasının yaydığı xəbərləri "erməni barməği olması" ilə izah etməsi doğrusu təəccüblüdür. Çünki media son günlər Şeyxin oğlunun ölkədən küsüb getməsinə də, kürəkənin həbsini də Hacı Qalib Salahzadəyə istinadən yayıb... Bəs nə baş verir?

Şeyxin tutduğu posta görə hakimiyyət daxilində aşkar rəqiblərinin olduğunu iddia etmək olmaz. Çünki Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi bir QHT-dir və nə hökumətdə, nə dövlət postlarında təmsilçiliyi yoxdur. Amma Şeyx özü 24 ildir ki, Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında mühüm bir fiqurdur. Bu illər ərzində o, "din dövlətdən ayındır" desə də, siyasətə qarşı, birmənalı olaraq, həm mərhum prezident Heydər Əliyevin, həm də prezident İlham Əliyevin siyasi kursunu dəstəkləyib. Şeyxin Azərbaycan hakimiyyəti yanında həmişə xüsusi çəkisi olub və xoşları düşünür ki, məhz bu etimadın sayəsində özünü Qafqazın əbədi şeyxi də edə bilib.

Şeyxin bu illər ərzində təkəsi siyasi yox, həm də iqtisadi sferaya da ciddi nüfuz edərək bildiyi sirr deyil. Özü və yaxın ətrafı bunları təkzib etsə də, Çexiyada mülklər bu iqtisadi gücün yalnız bir hissəsi və ya səndəmiş təsdiqidir. Şeyxin Azərbaycan iqtisadiyyatında ciddi payı olan oliqarxlarla tərəzidə az qala bərabər gələ bilib.

musavat.com
Toğrul İsmayil

Paşazadənin "vurulması"nın şok səbəbləri - sandığı, yoxsa varisi..

QMİ bəyanat yayaraq Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin kürəkəninin həbsi xəbərini təkzib etdi, oğlunun ölkədən getməsinə isə...; nə baş verir?

ləcək gücdə olduğu da yeni mövzu deyil. İllərdir ki, mediada bu barədə "Şeyxin biznesi" başlığı ilə yüzlərlə məqalə və araşdırma yazılar dərc edilib.

Təsadüfi deyil ki, "Şeyxin adamları və ya ətrafı" dedikdə QMİ-dəki din xadimləri və ya yerlərdə təyin etdiyi axundlar nəzərdə tutulmur. Şeyx bu illər ərzində iqtisadi qüdrətini artıraraq özünə adamlar və yaxın ətraf yarada bilib ki, onların bəziləri ölkədə, bəziləri isə başqa-başqa dövlətlərdə onunla birgə fəaliyyət göstə-

rirlər. Həm daxilə, həm xaricə olan bu iş adamlarının Şeyxin patronajlığı altında milyonların dövr etdiyi biznes strukturlarında "xeily şışdikləri" də iddialar arasındadır. Onları çox az adam tanıyır, amma onların məhz Şeyxlə ortaq hərəkət etdiklərini oliqarxlar yaxşı bilir.

Bir ara QMİ sədrinin biznesinin oliqarxlardan fərqli sahələrdə olduğu barədə yanlış təsəvvür də vardı. Amma Şeyx və ətrafı yalnız "yas və xurma" biznesi ilə oliqarxlara qarşı bunca duruş gətirə

bilməzdilər.

Şeyxin "vurulması" barədə versiyalardan ən önə çıxanı da məhz onun biznes imperiyası ilə bağlıdır. Postneft dövrü iqtisadiyyatda yeni "tələtümələr" yaratdı. İqtisadiyyatda liberallaşma, gömrük sistemində yeni düzən və monopoliya ilə mübarizə oliqarxların da maraqlarına ciddi zərbə oldu. İndi mal gətirib və ya ölkədən mal çıxarıb pul qazanaq əvvəlki tək asan deyil, hökumətin böyük paralarına nəzarəti də güclənib. "Kölgə iqtisadiyyatı" ar-

tıq əvvəlki kimi təhlükəsiz deyil, əksinə, kimin nəyi varsa, üzə çıxarı ki, vergisini ödəsin. Bütün postneft dövründə yaşayan ölkələrdə oliqarxların başı üzərində hər an təhlükə ola bilər ki, bunun nümunəsi kimi qonşu Rusiyani göstərmək olar. Onlarla qubernator həbs olunub, oliqarx-məmurular daima hökumətin ciddi nəzarəti altındadır. Şeyx Rusiya milyarderləri kimi populyar deyil, amma onun da "sandığı" heç vaxt boş olmayıb.

İndi mümkündür ki, dünənə-dək özünə və biznesinə təhlükə olmayan Şeyxin də müəyyən çərçivələrə salınması başlayıb. İstisna deyil ki, bu proses indilikdə hökumətin birbaşa nəzarətində deyil, hansısa biznes dairələrindədir. Ümumiyyətlə, varis bir nəfər olur. O da atanın övladları. Həm də bu cür məsələlər Allahın qisməti ilə bağlıdır. Gərək Allah qismət etsin ki, övlad gəlib ölkənin Şeyxülislamı olsun". Bu cür varis məsələlərinin mediada müzakirəsi isə əlbəttə, hökumətdə xoş qarşılanma bilməz. Bu xəbərlərdən sonra Şeyxin oğlunun ölkədən getməsi isə bu məsələdə müəmmarı daha da artırmış oldu.

prezidenti Hüsni Mübarəkin "çirkli pullarının yuyulmasında" suçlanan Əli Eysen çoxdan azadlıqdadır... Şeyxin kürəkəninin tutulması təkzib olunub. Amma bu qədər işlərin ard-arda Şeyxin adı ətrafında baş verməsi, sadəcə, tale yazısına oxşamır.

Şeyxin "vurulması"nın səbəbi barədə başqa bir ilginclik iddia da var. Bu Şeyxin oğlunun varis olacağı ilə bağlı bir neçə gün əvvəl ortaya atılmış xəbərlərlə bağlıdır. Heç kimi gözləmədiyi halda Şeyxin qudası, indi oğlu həbs edilmiş Hacı Qalib Salahzadə QMİ sədrinin varisi haqda danışıqda. Sita diqqət yetirək: "Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadənin bir varisini tanıyıram. O da oğlu Məhəmməd Paşazadədir. Ümumiyyətlə, varis bir nəfər olur. O da atanın övladları. Həm də bu cür məsələlər Allahın qisməti ilə bağlıdır. Gərək Allah qismət etsin ki, övlad gəlib ölkənin Şeyxülislamı olsun". Bu cür varis məsələlərinin mediada müzakirəsi isə əlbəttə, hökumətdə xoş qarşılanma bilməz. Bu xəbərlərdən sonra Şeyxin oğlunun ölkədən getməsi isə bu məsələdə müəmmarı daha da artırmış oldu.

Maraqlıdır ki, QMİ yaydığı bəyanatda Şeyxin oğlunun ölkəni birdəfəlik tərk etməsi ilə bağlı yayılan xəbərləri birmənalı təkzib etməyib: "QMİ sədrinə və ailəsinə bağlı informasiyaları yalnız sədrin özü və ya oğlu, lazım bildikləri halda, gündəmə gətirmək haqqına malikdirlər. Ailədaxili məsələlərlə bağlı ailəyə yaxın digər şəxslərin məlumat yaymaq və ya hər hansı məlumatlara şərh vermək hüququ yoxdur. Bu etik çərçivənin gözlənilməsinə istər media təmsilçilərindən, istərsə adçıqkilən yaxınlardan təvəqqe edirik".

Tanınmış politoloq Elxan Şahinoğlu da bakupost.az saytına deyib ki, baş verənlər təsadüfə oxşamır: "Allahşükür Paşazadənin ətrafında baş verənlər nəse təsadüfə bənzəmir. Əvvəlcə Şeyxin və qardaşının Çexiyada mülkləri və oradakı şərikləri barədə köhnə-yeni xəbərlər yayıldı. Daha sonra Şeyxin oğlunun ailəsi ilə birgə Azərbaycanı birdəfəlik tərk etdiyi xəbəri yayıldı. Geniş imkanları olan Şeyxin oğlunun ölkəni niyə qəfilən tərk etməsinin səbəbləri aydın olmadı. Məncə, ailə içindəki müzakirələrdə qara buludların yaxınlaşdığına dair hissiyyət hakim olub. Elə təəssürat yaranır ki, Şeyxi nə vaxtsa etdiyi ciddi səhvə görə cəzalandırılır. Onda kino davam edir".

□ "YM"

Sabiq deputatın oğlu həbs edildi

Hacı Qalib: "Bu qədər cinayəti heç qanuni oğrular törədə bilməzdi"

Milli

Məclisin sabiq deputatı, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Hacı Allahşükür Paşazadənin qudası Qalib Salahzadənin oğlu Əlihüseyn Salahzadə həbs edilib.

Əlihüseyn Salahzadə sentyabrın 13-də Nəsimi Rayon Məhkəməsi tərəfindən həbs edilərək, Kürdəxanı həbsxanasına göndərilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 315.2 maddəsi ilə təqsirli bilinir. Qalib Salahzadə "ölkə.az" a açıqlamasında xəbərini doğru olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, oğlu sentyabrın 13-də gecə saatlarında Nəsimi Rayon Prokurorluğunun müstəntiqi Anar Abiyevin qərarına əsasən həbs olunub. Q.Salahzadə həbs qərarının qondarma olduğunu, apelyasiya şikayəti verdiklərini açıqlayıb. O, oğlunun 22 illik düşmənçilik zəminində həbs edildiyini bildirməklə

məsələnin kökündə torpaq məsələsinin olduğunu açıqlayıb.

Sitat: "2000-ci ildə oğluma açılan eyni maddə ilə mənə də həbs etmişdilər. Mənə qarşı açılan işin müstəntiqi də Arzu İsmayılov olub. Təsəvvür edin ki, 2000-ci ildə mənə qondarma cinayət işi açılmışdı. Guya dövlət qulluqçusuna zor tətbiq etmişdim, həbsxanadan adam qaçırmışdım, 8 nəfər adam öldürmüşdüm və evimdən 2880 ədəd silah mərmisi tapılmışdı. Bu qədər cinayəti heç "qanuni oğru"lar törədə bilməzdi".

Q.Salahzadə deyib ki, həmin vaxt onu həbsdən mərhum Hey-

Qalib Salahzadə

dər Əliyev qurtarıb: "O, mənim həbs olunmağıma imkan vermədi. Onları çağırıb danlamışdı".

Q.Salahzadə qeyd edib ki, oğlu günahsızdır: "Oğlum ağıllı, yerini bilən adamdır. Üç dəfə də Həcc ziyarətində olub. Sadəcə olaraq, oğlumu şərləmək istəyirlər. Sentyabrın 4-də oğlum Əlihüseyn Salahzadə hamı kimi evində oturub Qurban bayramını qeyd edirmiş. Həmin gün qapı döyülür, qapını açan zaman "Azərsu" ASC-nin əməkdaşı Elbəy Mirzəliyev adlı şəxs oğlunun yoldaşını təhqir edir. Bunu gören kimi oğlum Elbəyinin çənəsinə sille vurur. Yəni oğlunun yerində kim olsaydı, eyni addımı atardı. Sonradan həmin Elbəyi oğluma qarşı şikayətini də geri götürüb, barışmalar və mətbuata da açıqlama verib. Bütün bunlara baxmayaraq, sentyabrın 13-də məhkəmə keçirərək, oğlumu həbs ediblər. Hazırda da Kürdəxanı həbsxanasındadır".

Qeyd edək ki, günlərdir ki, mətbuatda Hacı Allahşükür Paşazadə və yaxın çevrəsinə daxil olan şəxslər haqda müxtəlif səp-kili məlumatlar yayılır. Hacı Allahşükür Paşazadənin illər əvvəl Çexiyada qurduğu və Azərbaycan mətbuatında zamanında bu haqda yayılmış məlumatlar yenidən xəbər məkanına daşır. Hacı Qalibin oğlunun həbsindən az əvvəl Hacı Allahşükür Paşazadənin oğlu Məhəmməd Paşazadə ailəsi ilə birgə Türkiyəyə köçüb. Gələn məlumatlar onu deməyə əsas verir ki, Hacı Allahşükür və onun yaxın ətrafında daxil olan şəxslərlə bağlı sistemli şəkildə proses aparılır.

Q.Salahzadə oğlunun sentyabrın 13-də gecə saatlarında Nəsimi Rayon Prokurorluğunun müstəntiqi Anar Abiyevin qondarma qərarı ilə həbs olduğunu iddia edib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Sentyabrın 17-də Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva BMT Baş Məclisinin 72-ci sessiyasında iştirak etmək üçün Amerika Birləşmiş Ştatlarının Nyu-York şəhərinə səfər ediblər. Ekspertlərə görə, Baş Assambleyada Azərbaycan dövlətinin ən yüksək səviyyədə iştirak etməsi təbii ki, rəsmi Bakının bu toplantıya verdiyi önəm və milli maraqlarımıza göstərdiyi diqqətin nümunəsidir. Çünki toplantıda Azərbaycan ərazilərinin işğalı da müzakirə mövzusu olacaq ki, bu barədə bir az sonra...

Qeyd edək ki, BMT (Birləşmiş Millətlər Təşkilatı) 6 əsas orqandan ibarətdir: Baş Assambleya, Katiblik, Təhlükəsizlik Şurası, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi, Qəyümlük Şurası, İctimai və İqtisadi Şura. Baş Assambleya BMT-nin qanunverici orqanıdır. O, hazırda hər bir sessiyada iştirak etməli olan və 5-dən çox nümayəndəsi olmayan 191 üzv dövlətdən ibarətdir. Baş Assambleya, Baş Assambleyanın sessiyaları arasından 7 Əsas Komitə, Prosessual Komissiya və Daimi Komissiyalar kimi Daimi Komitələr yaradır. O, həmçinin Təhlükəsizlik Şurasının rəyi ilə növbəti 5 il müddətində fəaliyyət göstərəcək Baş Katibi təyin etmək üçün də məsuliyyət daşıyır. BMT-nin Baş Assambleyası - BMT-nin baş məşvərətçi orqanı adlanır və bu orqan BMT-nin üzvü olan bütün dövlətlərin sədrlərindən ibarətdir. Ona BMT-nin Nizamnaməsi çərçivəsində və ya onun hər hansı bir bölməsinin funksiyasına aid olan bütün məsələləri həll etməyə və ya təkliflər verilməsində vəkil edib.

Baxmayaraq ki, assambleyanın qərarı onun iştirakçısı olan ölkələr, dövlət və hökumətlər üçün hüquqi güc sayılmır, lakin dünya ictimaiyyətinin fikrini ifadə etdiyi üçün mühüm rol oynayır. Baş Assambleya BMT-nin siyasətini və proqramını müəyyən edir, büdcəni təsdiqləyir, konfransları təşkil edir və çağırır,

Azərbaycan prezidentinin ABŞ-a səfərindən gözləntilər...

BMT Baş Assambleyasında "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki vəziyyət"lə bağlı müzakirələr olacaq; **politoloq**: "Azərbaycan prezidentinin BMT-nin toplantılarında çıxışları hər zaman ciddi rezonans doğurur"

esas fəaliyyət istiqamətini təyin edir, müxtəlif kampaniyalar keçirir. Baş Assambleya fikirləşən bir forum kimi dünya millətlərinə hər hansı bir məsələni nizamnamə ətrafında müzakirə etmək üçün geniş imkanlar yaratmalıdır. Bu, BMT-nin nəhəng, nisbətən hörmətli olsa da, lakin assambleyanı öz qərarlarını həyata keçirməyə məcbur edən BMT-nin tam hankimyyət orqanı deyil. Ancaq istənilən halda, dünyanın aparıcı təşkilatlarından biri olan BMT-nin Baş Assambleyasında Azərbaycanın ən yüksək səviyyədə iştirakı təqdir olunur.

Xatırladaq ki, "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki vəziyyət" və "GUAM məkanında dondurulmuş münaqişələr, onların sülh, beynəlxalq təhlükəsizlik və inkişaf üçün fəsadlan" adlı qətnamə layihələri yenidən BMT Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasının gündəliyinə salınıb. Hər iki məsələ Baş Assambleyasının 71-ci sessiyasının gündəliyində olsa da, müzakirəyə təqdim olunmadığı üçün ötən il olduğu kimi bu il də növbəti sessiyanın gündəliyinə daxil edilib.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli də "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Azərbaycan prezidenti İlham

Əliyevin BMT Baş Məclisinin 72-ci sessiyasında iştirakı **önəmli hadisədir**: "Təcrübə göstərir ki, Azərbaycan prezidentinin BMT-nin toplantılarında çıxışları hər zaman ciddi rezonans doğurur. Bunun üçün Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü olduğu vaxtlarda, dövlət başçısının TŞ-nin konfransı çərçivəsindəki çıxışını xatırlamaq yəqinlərdir. Digər tərəfdən, qeyd edim ki, Azərbaycan BMT-nin ən müxtəlif proqramlarında olduqca fəal iştirak edən dövlətlərdən biridir. 2016-cı il iyulun 12-də BMT və Azərbaycan hö-

kuməti arasında 2016-2020-ci illər üzrə Azərbaycanla BMT sistemi arasında münasibətləri tənzimləyən "BMT və Azərbaycan Tərəfdaşlıq Çərçivəsi" adlı sənəd imzalanıb və bu sənəd BMT ilə Azərbaycanın geniş spektrdə əməkdaşlığını nəzərdə tutur. Baş Məclisin sessiyasında GUAM üzvü olan ölkələrin ərazi bütövlüyü ilə bağlı məsələnin müzakirəyə çıxarılacağı gözlənilən idi. Bu haqda öncədən də məlumat verilmişdi. Məsələnin gündəliyə salınması isə Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğal faktının növbəti dəfə dünyanın ən mötəbər toplantısında müzakirəyə çıxarılması anlamına gəlir ki, bu da prosesin inkişafına təkan vermək üçün önəm daşıyır".

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyi Baş Assambleya çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərlərinin görüşünün təşkil edilməsi istiqamətində neçə müddətdir ki, çalışırlar. Hətta bu görüşün reallaşması halında prezidentlərin bir araya gətirilməsi imkanlarının da müzakirə oluna biləcəyi vurğulanır. Ancaq bu da var ki, Ermənistan elə bu gündə də işğalçı mahiyyətini növbəti dəfə nümayiş etdirməkdədir. Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan sentyabrın 18-də sərəmsəmlərini davam etdirərək deyib ki, "Ermənistanın Qarabağ məsələsi ilə bağlı mövqeyi dəyişməyib. Dağlıq Qarabağın əhalisinin müstəqil, azad dövlətdə yaşamaq kimi təbii haqqı var". Belə olan halda, XİN rəhbərlərinin də görüşünün mənası qalmır, o ki qaldı prezidentlərin.

E.Mirzəbəyli də bildirdi ki, xarici işlər nazirlərinin görüşü baş tuta bilər: "Lakin hətta Sərkisyan Nyu-Yorka gəlsə də belə, Azərbaycan prezidentinin onunla görüşə razılıq verəcəyi inandırıcı deyil. Düşünürəm ki, prezidentlərin görüşü məsələsinə xarici işlər nazirlərinin görüşündən sonra aydınlıq gələcək". **Bəs postsovet məkanında işğal olunmuş ərazilər, o cümlədən Azərbaycan torpaqlarının taleyi ədalətli şəkildə müzakirə oluna, yaxud BMT-nin Qarabağla bağlı 4 qətnaməsinin icrası gündəliyə gətirilə bilərmi? Politoloq bunu real saymadı**: "Azərbaycan torpaqlarının işğaldan qeyd-şərtsiz azad edilməsi ilə bağlı qətnamələri BMT Təhlükəsizlik Şurası qəbul edib, Baş Assambleya yox. Assambleyanın Təhlükəsizlik Şurasına göstəriş vermək səlahiyyəti yoxdur. Təəssüf ki, İkinci Dünya müharibəsinin nəticələrinə görə formalaşan BMT TŞ çağdaş reallıqlara cavab vermir və BMT-nin mövcud strukturu demokratik və ədalətli deyil!"

□ **E.PASASOY**

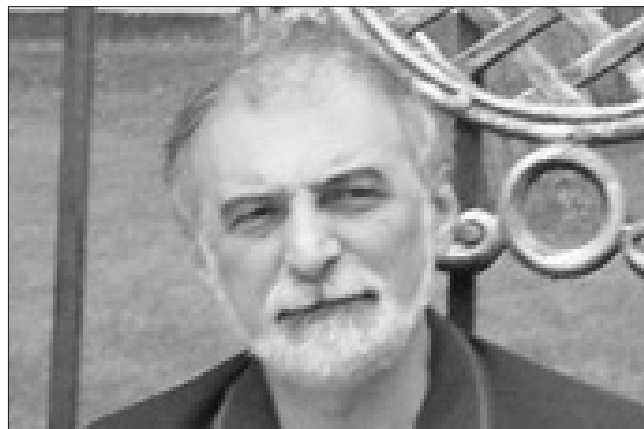
Moskvadakı müzakirələrin pərdəarxası

Hikmət Hacızadə: "Plan eynidir: rus ordusunu ölkəmizə qaytarmaq"

Ötən həftə Rusiya paytaxtında "Moskva-Bakı oxu: Qafqazda yeni geosiyasətə doğru" mövzusunda konfrans keçirildi. Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin indiki səviyyəsinin və inkişaf perspektivlərinin müzakirəsinə həsr olunmuş tədbirlə bağlı qəzetimizə geniş müsahibə verən deputat Fəzil Mustafaya bir sıra maraqlı fikirlər səsləndirib.

Deputat belə tədbirlərin keçirilməsini normal qiymətləndirib. Bildirib ki, Rusiyada belə bir konfransın keçirilməsi təşəbbüsü Rusiyadakı vətənpərvərlik və dövlətçilik mövqeyindən çıxış edən, bu ölkənin Türkcülük ilə münasibətlərini avrasiyaçılıq platforması üzərində yenidən qurmasına çalışan Proxanov, Duqin kimi tanınmış simalar tərəfindən səsləndirilmişdi. "Onların da mövqələrinin birbaşa təmasda öyrənilməsi bizim marağımıza uyğun gəldiyinə görə, tədbirin formatı Azərbaycan tərəfindən də təbii ki, razılıqla qarşılandı. Çünki belə bir konfransın keçirilməsi Rusiya ilə münasibətlərimiz barədə mövqeyimizi daha açıq şəkildə səsləndirir-

məsənə fürsət yaradırdı. Belə bir təşəbbüsü Rusiyadakı istənilən başqa ciddi siyasi qüvvə tərəfindən gəlsəydi belə, yenə də buna müsbət baxılacaqdı. Çünki bizim öz haqqı mövqeyimizi aydınlatmaq üçün qarşımıza çıxan bütün platformalardan istifadə etməyimiz zəruridir. Heç bir halda müzakirə mühitindən yayınmaq olmaz, hər yerdə sözünü, mövqeyini deməlisən, etirazını bildir-məlisən, öncədən formalaşmış yanlış fikirləri dəyişdirməyə çalışmalısan". Deputat özü də təsdiqləyib ki, "President-hotel" də Rusiya hakimiyyətinin iradəsindən kənar hansısa ciddi siyasi proses baş vermir: "Eyni zamanda hamıya aydındır ki, hər bir tədbirin mütləq hansısa məq-

sədi olur. Eləcə də burada iştirak edən tərəflərin də konkret məqsədi olur. Rusiya kimi bizim də məqsədimiz var. Rusiyanın məqsədi keçmiş postsovet ölkələrini öz cazibəsində saxlamaqdır. Kimini silah gücünə, kimini dolaşq problemlərlə, kimini də dostluqla. Hər bir halda Rusiya bizdən qat-qat güclü dövlət ol-

duğuna görə ilk öncə onun məqsədi öne çıxır. Bizim isə əsas məqsədimiz müstəqilliyimizi və ərazi bütövlüyümüzü qorumaqdır. Ermənistan öz işğalçılığı ilə bizə böyük problem yaradıb, Rusiya da bir müttəfiq kimi bu prosesdə Ermənistanı dəstəkləyir. Bizim məqsədimiz Rusiya ilə münasibətlərimizi məhz dostluq

siyasət yürütməsinin Moskva üçün çox önəmli olduğunu vurğulayıb. O qeyd edib ki, bu məqam Azərbaycanın Rusiya ilə münasibətlərində mühüm rol oynayır.

Tədbirdə Qarabağ məsələsinin həlli üçün ilkin olaraq 5 rayonun işğaldan azad edilməsi zərurətindən bəhs olunub. Rusiya bu kimi tədbirlərə ev sahibliyi etməklə hansı məqsədlər üçün çalışır: Azərbaycanı yenidən öz orbitinə qaytarmaq istəyir, yoxsa digər planları var?

Politoloq Hikmət Hacızadə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu tədbir Proxanov, Duqin və Azərbaycanın rəsmi dairələri tərəfindən təşkil olunmuş lobbiçilik cəhdidir: "Plan isə eynidir: rus ordusunu ölkəmizə qaytarmaq! Başqa plan yoxdur".

Qeyd edək ki, konfransda çıxış edən Geosiyasi Ekspertiza Mərkəzinin sədri Aleksandr Duqin tədbirin Rusiyada Azərbaycan, Azərbaycanda isə Rusiya obrazının müəyyən olunmasında mühüm rol oynadığını vurğulayıb. Qarabağ münaqişəsinin həlli yollarına toxunan rusiyalı ekspert bu münaqişənin Moskva ilə Bakı arasında əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə mane olduğunu bildirərək, Azərbaycanın gömrük ittifaqına girməməsinin başlıca səbəbi kimi göstərib. Yazıçı-publisist Aleksandr Proxanov isə Bakının müstəqil xarici

siyasət yürütməsinin Moskva üçün çox önəmli olduğunu vurğulayıb. O qeyd edib ki, bu məqam Azərbaycanın Rusiya ilə münasibətlərində mühüm rol oynayır.

Tədbirdə Qarabağ məsələsinin həlli üçün ilkin olaraq 5 rayonun işğaldan azad edilməsi zərurətindən bəhs olunub. Rusiya bu kimi tədbirlərə ev sahibliyi etməklə hansı məqsədlər üçün çalışır: Azərbaycanı yenidən öz orbitinə qaytarmaq istəyir, yoxsa digər planları var?

Politoloq Hikmət Hacızadə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu tədbir Proxanov, Duqin və Azərbaycanın rəsmi dairələri tərəfindən təşkil olunmuş lobbiçilik cəhdidir: "Plan isə eynidir: rus ordusunu ölkəmizə qaytarmaq! Başqa plan yoxdur".

Maraqlıdır, doğrudanmı Rusiyanın bəzi rayonları qaytarmaq planı var, yoxsa o da olmayacaq? Çünki ermənilər bir kəndi belə qaytarmayacağını deyir. **H.Hacızadə**: "Bəzi rayonları qaytarmaq, bununla yanaşı, təməlinə zərər vermək sülhməramlı qüvvələrinin yeritilməsi planıdır. Ancaq əvəzində Dağlıq Qarabağ əbədi gedir, bizdən ayrılır. Necə ki, Abxaziya Gürcüstandan ayrıldı".

□ **Cavid TURAN**

Son vaxtlar siyasi məhbuslar məsələsində hakimiyyətdə bir yumşalma hiss olunur. Mehman Əliyev, nardaranlı məhbuslar, Faiq Əmirov azad olundu. Prosesin davam edəcəyi deyilir. Milli Şura isə sentyabrın 23-nə "Məhsul" stadionuna mitinq təyin edib. Bəs əslində belə vəziyyətdə müxalifət düşərgəsi necə davranmalıdır? Mitinqin məhz indi keçirilməsi zamanlanma baxımından nə dərəcədə doğru addımdır?

Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev bildirdi ki, müxalifət hər şeyi çox düzgün ölçüb-biçməli, təkrar səhvlərdən çəkinməli və fəaliyyətinin sonrakı fəlakətlərə yol açmamasının fərqində olmalıdır: "Hakimiyyət yumşalıb deməzdim, sadəcə, günün tələblərinə uyğun planları üzrə hərəkət edir. Azərbaycan hakimiyyəti beynəlxalq təzyiqlərə də maraqları çərçivəsində müsbət reaksiya verir. Son zamanlar həyata keçirilən həbsdən azad etmələrdə beynəlxalq təzyiqlərin müəyyən əhəmiyyəti olub. Bu azad etmələr hazırda hakimiyyətin maraqlarına cavab verir və onun üzərindən müəyyən təzyiqləri də götürüb. Hakimiyyət daxili təzyiqlərə görə heç zaman güzəştlərə getməyib. Çünki daxili təzyiqlər o qədər də güclü olmur. Daxili təzyiqlər, mitinqlər o qədər güclü olmalıdır ki, hakimiyyəti geri çəkməyə vadar etsin. Əksi olduqda, hər şey elə müxalifətin ziyanına işləyir".

Hazırkı vəziyyətdə mitinqlərin keçirilməsinə gəldikdə, R.Nurullayev mitinqlərin keçirilməsinin tərəfdarıdır, amma hesab edir ki, bu, hər kəsin istədiyi və iştirak etdiyi mitinq olmalıdır: "Mitinq adı altında başqa məqsədlərə qulluq etmək ziyandır. Əgər təyin edilən mitinq zəif olarsa, bu, nəinki həbsdə olanlara kömək etməyəcək, həm də müxalifəti gözəldən salacaq. Xalqı günahlandırmaq olmaz ki, mitinqə gəlmir, xalq aksiya təşkil edənlərə inanmır. Biz də mitinqlərin

lehinəlik, amma bir şərtlə ki, o, ümumi işimizə xidmət etsin. Məhbusların azad edilməsi üçün mitinq keçirmək şüarı gülcüdür. Çünki bələkdəki uşaq da bilir ki, mitinq keçirməklə onlar azadlığa buraxılmayacaq. Demək, mitinqin təşkil olunmasında və elanında böyük qüsurlar var. Ümumxalq mitinqinin çağırılmasına ehtiyac var və bütün siyasətçilər də bu məsləhətləşmələrdə iştirak etməlidir. Əgər çağırılan mitinq müxalifətarası vəziyyəti daha da gərginləşdirəcəksə, bu, xalqa xidmət yox, ona qarşı yönəlmiş addımdır".

AMİP katibi Əli Orucov isə qeyd etdi ki, son dövrlər Qərbi qətiyyətli mövqeyi hökuməti düşünməyə vadar edib və bəzi məhbuslar buna görə azadlığa buraxıldı. Bununla belə, hələ də siyasi məhbusların olması narahatvericidir: "Ümid edirik ki, İqar Məmmədov və Əli İnsanov da azad ediləcəklər. Onların azad olunmaları üçün Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin qərarı var və bunun icrası məcburi xarakter daşıyır. İndiki vaxtda mitinq keçirilməsinə gəldikdə, Azərbaycan müxalifəti hökumətin təbiq etdiyi və açıq şəkildə bəyan etdiyi müxalifəti məhv etmə siyasəti qarşısında çox humanistlik göstərib. Kritik məqamlarda və milli məsələlərdə dəstəyini də ifadə edib. Mitinq keçirmək, sərbəst toplaşmaq hər bir şəxsin doğulmuş haqqıdır. Onsuz da bunu da keçirməyə hakimiyyət hər cür maneçilik törədəcək".

Hökumət məhbusları buraxır, Milli Şura mitinq keçirmək istəyir...

23 sentyabra təyin edilən mitinqə fərqli reaksiyalar var

Azərbaycanın özündə bununla bağlı aksiyalar keçirilir".

S.Novruzov vurğulayıb ki, "Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında" Qanuna uyğun olaraq, istənilən təşkilat qanunu pozmadan aksiya keçirə bilər: "Onların mitinqi dəstək qazanmayacaq. Bu, aydın məsələdir, çünki onların sosial bazası, elektoratı yoxdur. Gürcüstan ərazisində aldıkları tərribat xarakterli təlimatları Azərbaycan da tətbiq etmək istəyənlər bu cür mitinqlər təşkil etməyə çalışsın. Bundan başqa, belə mitinqlərlə onların hesabına ayrı-ayrı dövlətlərin kəşfiyyat orqanlarının köçürdüyü pulları mənimsəməyə səy göstərilir".

□ Etibar SEYİDAĞA

Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri, hakim Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov isə bildirib ki, Milli Şura antimilliyet bir qurumdur. Onlar Azərbaycan əleyhinə iş aparırlar və bir mərkəzdən idarə olunurlar: "Erməni lobbilərinin, Soros Fondunun qaldırıldığı məsələlər bunların gündəliyindədir. Bu cür mitinqlərin əhəmiyyəti yoxdur. Sentyabrın 14-də "Əsrin müqaviləsi"nin müddəti 2050-ci ilə qədər uzadıldı. Böyük dövlətlər,

şirkətlər bu məsələdə yaxından iştirak edirlər. Müqavilə növbəti müddətdə Azərbaycan üçün ən əlverişli şərtlərlə imzalanıb. 1994-cü ildən fərqli olaraq, müqaviləyə əsasən gəlirlərin, istehsal olunan neftin böyük hissəsi Azərbaycanın payına düşür. Belə olan halda, bu, Ermənistanı, erməni lobbilərinə rahat edir. Çünki bu, Azərbaycanın inkişafı, müstəqilliyin zəmanəti deməkdir. Yalandan müxtəlif bəyanatlar ortaya atırlar ki, guya Azərbaycan 2,9 milyard xərcləyərək lobbilə təşkilatları

Tanınmış politoloq müxalifətə vahid namizəd göstərdi

Qabil Hüseynli: "Mehman Əliyev müxalifətin vahid namizədi kimi irəli sürülsə..."

Azərbaycanda prezident seçkilərinə bir il qalır. Zaman ötdükcə seçkilər ətrafında gedən müzakirələr qızışmaqdadır. Heç şübhəsiz ki, müzakirələrin önündə ölkənin iqtidar və müxalifət düşərgələri gedir. Hər iki düşərgənin seçkilərdəki şansları ilə bağlı ən müxtəlif fikirlər səslənir.

Sabiq dövlət müşaviri, politoloq Qabil Hüseynli iqtidar və müxalifətin qarşısından gələn prezident seçkiləri ilə bağlı imkanlarını "Yeni Müsavat"a bu cür dəyərləndirdi: "Əvvəla, onu qeyd edim ki, hakimiyyətin özündə də hələ tam namizəd məsələsində dolğun qərar yoxdur. Doğrudur, Yeni Azərbaycan Partiyasının Siyasi Şurası bununla bağlı qərar qəbul edib və bildirib ki, partiyanın prezident seçkilərindəki namizədi hazırkı ölkə başçısı İlham Əliyev cənabları olacaq. Amma bundan əvvəl Ayaz Mütəllibov başqa ad çəkərək ictimai rəyi öyrənmək istədi. İndiki şəraitdə hakimiyyət öz namizədini dəyişmək fikrinə düşərsə, zənnimcə, bu, proqnozlaşdırılması

mümkün olmayan nəticələrə gətirib çıxara bilər. O səbəbdən də indiki şəraitdə həm reyting, həm gördüyü işlər, həm də beynəlxalq nüfuzu etibar ilə İlham Əliyevə hakimiyyətdə rəqib ola biləcək ikinci bir şəxs təsəvvür etmək mümkün deyil. Müxalifətə gəlincə, bu düşərgədə vəziyyət kifayət qədər gərgindir. Elektoral baza sardan müxalifət ciddi korluq çəkir. Ölkədə ictimai-siyasi mühit də müxalifətin toparlanmasına, sosial siyasi bazasını genişləndirməyə o qədər böyük imkan yaratmır. Üstəlik də müxalifət-daxili çekişmələr bu düşərgəyə olan ümidləri sıradan çıxarıb. Müxalifətin ciddi resursları olmasa da, siyasi liderlər arasında heç olmasa fikir mübadiləsi,

Qabil Hüseynli

ictimai rəyə təsir edəcək siyasi diskussiyaların təşkil olunması ən azından müxalifətin mövcudluğunun olması barədə fikirlərə şərait yarada bilər. Amma belə bir proses getmədiyindən müxalifətin içərisində yerdə qalan üzvləri toparlaya biləcək, ətrafında birləşdirəcək bir siyasi lider yox dərəcəsinə çatdır".

□ Cavanshir ABBASLI

Müxalifətdə hansı bölgə üstündür?

Partiya sədrlərinin siyahısı maraqlı mənzərə ortaya çıxardı

Azərbaycanda 1993-cü ildən indiyə qədər mövcud olan YAP iqtidarında əsasən iki bölgənin (Naxçıvan və Qərbi Azərbaycan) təmsilçilərinin üstünlük təşkil etdiyi bəllidir. Müxalifətin bir sıra liderləri hakimiyyətə qarşı çıxışlarında zaman-zaman bu faktoru da qabardıblar və bunu "yerliçilik" adlandırdılar. Bəs müxalifət düşərgəsinin özünün sıralarında bu sarıdan durum necədir? Müxalifət partiyalarının liderləri sırasında daha çox hansı bölgəyə mənsublar çoxluq təşkil edir?

Cəmiyyət tərəfindən tanınan partiyaların liderlərinin tərcümeyi-halını araşdırdıq.

KXCPC sədri Mirmahmud Mirəlioğlu 1956-cı ilin sentyabr ayının 1-də Yardımlı rayonunun Telavar kəndində anadan olub. Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn 1957-ci il oktyabrın 28-də Sabirabad rayonunun Qaraqaşlı kəndində dünyaya gəlib.

Müsavat Partiyasının başkanı Arif Hacı 1962-ci il yanvarın 22-də Zaqatala rayonunun Yuxarı Tala kəndində anadan olub. ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu isə 3 iyun 1954-cü ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Babək rayonu Cəhri kəndində doğulub.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə 1968-ci il sentyabrın 18-də Füzuli rayonunun Merdinli kəndində anadan olub. Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər 1960-cı ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunda anadan olub.

VHP sədri Sabir Rüstəmxanlı isə 1946-cı il may ayının 20-də Yardımlının Hamarkənd kəndində anadan olub.

Vahid Azərbaycan Milli Birlik Partiyasının sədri Hacıbaba Əzimov 1938-ci il avqustun 1-də Lenkeran şəhərində dünyaya gəlib.

AMİP-in sədr əvəzi Arzuxan Əlizadə əslən Göyçə mahalından olsa da Bakı şəhərində doğulub.

VİP sədri Əli Əliyev 1967-ci il avqustun 19-da Bakı şəhərində dünyaya gəlib.

Azadlıq Partiyasının sədri Əhməd Oruc 1959-cu ildə Qazax rayonu Kəmərlı kəndində anadan olub.

Böyük Azərbaycan Partiyasının sədri Elşad Musayev Qərbi Azərbaycanında anadan olub.

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı 1982-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub.

ALDP sədri Fuad Əliyev 4 aprel 1970-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub.

Partiya sədrlərinin bu siyahısına diqqət etdikdə hansısa bir bölgənin xüsusi üstünlüyə malik olmadığı, Bakı şəhərindən olanların sayının nisbətən çoxluq təşkil etdiyi görünür. Lakin bu, heç də o anlama gəlməməlidir ki, Bakı şəhəri müxalifətdədir.

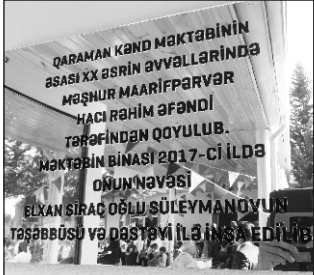
□ Etibar SEYİDAĞA

Sentyabrın 15-də Bilik Günündə Şamaxının millət vəkili, xeyriyyəçi Elxan Süleymanov göyçaylılara və şamaxılılara məktəb hədiyyə edib.

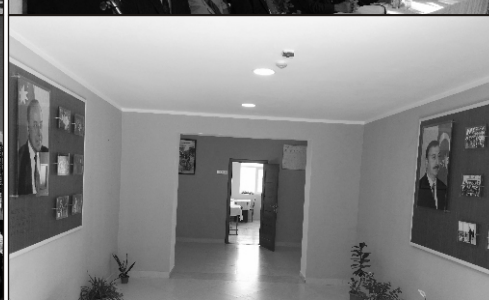
Öncə Elxan Süleymanovun doğulduğu Göyçay rayonunun Qaraman kəndində yeni tikilmiş məktəb binasının açılışı olub. 1903-cü ildə böyük maarif fədaisi Hacı Rəhim Əfəndinin əsasını qoyduğu məktəbin binası onun nəvəsi, millət vəkili Elxan Süleymanovun təşəbbüsü və dəstəyi ilə yenidən inşa olunub.

Qaraman kənd tam orta məktəbinin yeni binasının açılış mərasimində rayon rəhbərliyi, Qaraman məktəbinin yetirmələri, rayon ziyalıları və kənd sakinləri toplaşmışdılar. Mərasimi giriş sözü ilə məktəbin direktoru Mələhət İsmaylova açdı. Tədbirdə Göyçay Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mehdi Səlimzadə, Göyçay Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Elnur İsmaylov, Hacı Rəhim Əfəndinin nəvəsi, millət vəkili Elxan Süleymanov, Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, professor, əməkdar müəllim Nadir Abdullayev, Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Atəş Abdullayev, qocaman müəllim Məzahir Məmmədov, şair Musa Yaqub, millət vəkili Elxan Süleymanovun təqaüd verdiyi şagirdin valideyni Gülnara Cavadzadə və başqaları çıxış etdilər.

Elxan Süleymanovdan göyçaylılara və şamaxılılara məktəb hədiyyəsi

Millət vəkili Şamaxıda və Göyçayda iki məktəb inşa etdirib; "İmkani olan hər kəsi cənab prezidentin apardığı abadlıq, quruculuq işlərinə dəstək verməyə çağırıram"

Qeyd edək ki, məktəbin yeni binası kifayət qədər qısa müddət ərzində başa gəlsə də, bu profilli tikintilər üçün nəzərdə tutulan bütün tələblərə cavab verir. Məktəb böyükdür, genişdir, işıqlıdır. 12 sinif otağı, kitabxana, laboratoriya, hərbi hazırlıq, kompüter otaqları, 2 akt zalı, bufet və daxili qapalı heyət məktəblilərin ixtiyarına verilib.

E.Süleymanov bildirdi ki, babası Hacı Rəhim Əfəndidən örnək götürərək, təhsilə, mənəvi dəyərlərə qayğı göstərir, xeyriyyəçilik edir: "Xeyriyyəçi və maarifçi Hacı Rəhim Əfəndi 20-ci əsrin əvvəllərində Qaraman kəndində məscid və məktəb inşa etdirib. Mənfur sovet rejimi həmin məscidi sonradan anbara çevirmişdi. Lakin məscid o qədər möhkəm inşa edilib ki, müstəqilliyimizi qazananadək dağılmayıb. Mən həmin məscidi analoqu olmayan memarlıq üslubunu saxlayaraq, yenidən təmir etdirdim. Həmçinin babamın 1903-cü ildə əsasını qoyduğu Qaraman kənd məktəbinin binasını da 2017-ci ildə yenidən inşa etdirib, təhvil verdim. Mən oğullarıma da tövsiyə etmişəm ki, imkanları daxilində bu xeyriyyə-

çilik ənənəsini davam etdirdinsinlər, xüsusilə təhsilə qayğı göstərsinlər. Təhsil millətin gələcəyidir".

Tədbirin sonunda E.Süleymanov tərəfindən birinci sinifə gedən şagirdlərin hamısına məktəb ləvazimatları hədiyyə edildi.

Sentyabrın 15-də E.Süleymanov şamaxılılara da məktəb binası hədiyyə etdi. Şamaxı rayonunun Məlcək kəndində də millət vəkili E.Süleymanovun təşəbbüsü və dəstəyi ilə yeni ümumi orta məktəb binasının da açılışı oldu.

Məktəbin direktoru Sənəm Rəsulovanın aparıcılığı ilə keçən açılış mərasimində Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Gülnisə Ələkbərova, Şamaxı Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Eyvaz Eminatlıyev, Şamaxının millət vəkili Elxan Süleymanov və kənd aqsaqqalları çıxış etdilər.

S.Rəsulova bildirdi ki, Elxan Süleymanov bu kəndin camaatına heç zaman unudulmayacaq yaxşılıq edib: "Bilik Günündə bir kəndə, rayona məktəb binası hədiyyə etmək üçün böyük ürəyə sahib olmaq lazımdır. Bizlər sizin bu yaxşılığınızı heç zaman unutmayacağıq".

E.Süleymanov çıxışında bildirdi ki, ölkədə görülən bütün abadlıq, quruculuq işləri cənab prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və göstərişləri ilə həyata keçirilir: "Mən də bu xeyirxah işlərə qoşularaq, əlimdən gələni etməyə çalışıram. İmkani olan hər kəsi də bu işlərə dəstək verməyə çağırıram. Bu gün cənab prezidentimiz İlham Əliyev, birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təhsilə hansı cür qayğı göstərdiklərini hamımız əyani görürük. Hər birimiz bu şəxslərdən nümunə götürməliyik".

Daha sonra millət vəkili bu il Şamaxıdan ali məktəblərə qəbul olunan 3 tələbənin imkanı olmadığı üçün universitetə gedə bilmədiyinə dair ona məktubla müraciət etdiyini bildirdi: "Dərhal həmin şəxslərin problemlərini həllinə göstəriş verdim. Bir tələbə isə bildirdi ki, Çində təhsil hüququ qazanıb, amma ora getməyə maddi imkanı yoxdur. Onun da biletini aldıq, zəruri xərclərini ödədik ki, balalarımızın təhsil alması dövlətimiz, Azərbaycanımız üçün lazımdır".

E.Süleymanovun nəvələri, məktəbin şagirdləri ana, məktəb və Vətən haqqında şeirlər söylədilər.

Tədbirin sonunda 16 nəfər birinci sinif şagirdinə millət vəkili dərəcəsi ləvazimatlarını hədiyyə etdi.

Nəzərə çatdırmaq ki, hər iki məktəbin heyətində həmçinin bayraq meydançası hazırlanıb və üçrəngli bayrağımız dalğalanır. Bundan başqa, Məlcək kəndindəki məktəbin heyətində Sabir bulağı da millət vəkili tərəfindən inşa olunub.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə El-

xan Süleymanov Şamaxının Ərcimən kəndində də məktəb binası tikərək, kəndə hədiyyə edib. Bundan başqa, 10-dan çox məktəbin binasının əsaslı və cari təmir etdirib.

Müəllifdən: Hələ 1992-ci ildə bu sətirlərin müəllifi Elxan Süleymanovun təhsilə qayğısının şahidi olub. O, ölkəmizin ağır illərində bir xeyriyyəçi kimi Qarabağda döyüşən əsgərlərimizin geyim, ərzaq təminatına kömək etməklə yanaşı, təhsilə də xüsusi diqqət ayırırdı. E.Süleymanov o illərdə babası Hacı Rəhim Əfəndinin adına aylıq təqaüd təsis edərək, 50-dən çox əlaçı şagirdi təltif edib, onlarla istedadlı, bilikli şəxsin xaricdə təhsil almasına yardım göstərmişdir. Bu gün də həmin təqaüdü Göyçay və Şamaxının 10-dan çox şagirdi alır.

Bizlər çox tədbirlərdə, törənlərdə iştirak edirik. Təhsilə, məktəblə bağlı tədbirlərdə iştirak isə xüsusi bir fərəh yaradır. Əgər bu ölkədə bir şəxs öz vəsaiti hesabına məktəb tikib hədiyyə edirsə, təhsilə bu cür dəyər verilsə, ümid var gələcəyə! Bu kimi addımlar bütün imkanlı, səlahiyyətli şəxslərə bir örnək olmalıdır.

□ **EİSAD MƏMMƏDLİ**

Almaniyadakı seçkiləri izləməyə dəyərməmi?...

Hüseynbala SƏLİMOV

Almaniyadakı seçkilərin Azərbaycana və yaxud da ki, Qarabağ probleminə nə dəxli ola bilər? İlk baxışda əlaqə yoxdur, çünki bir çox siyasi dairələrdə hələ də hesab edirlər ki, Almaniyada fəal "geosiyasi aktyor" deyildir. Üstəlik, o, Minsk Qrupunun həmsədrləri sırasına da daxil deyil və Qarabağ probleminə birbaşa diplomatik çıxışı yoxdur.

Amma ilk baxışda belə görünür. Əslində isə son vaxtlar geosiyasi vektorların düzümü çox dəyişib və kimsə üçün sirs deyil ki, Almaniyada Avropanın geosiyasi arxitekturasının mühərriki.

Baxmayaraq ki, hərbi qüdrətinə görə digər Avropa ölkələrindən - İngiltərədən və Fransadan bir qədər geri qalır, o, indi demək olar ki, Avropanın iqtisadi arteriyası kimi fəaliyyət göstərir - bu isə heç də kiçik məsələ deyil, çünki siyasətdə pulu kim verirsə elə "musiqi"ni də o sifariş edir.

Hətta D.Trampın hakimiyyətə gəlişilə Avropanın təhlükəsizlik sistemində müəyyən böhran yarananda Almaniyada dərhal ön plana çıxdı və özünü əsl regional lider kimi göstərməyə başladı.

Bundan başqa, bəzi çətinliklərə baxmayaraq artıq hamı Avropaya müstəqil bir geosiyasi vahid və yaxud da dünyanın güc mərkəzlərindən biri kimi yanaşır.

Minsk Qrupunun həmsədrlik institutuna da gəldikdə isə, bu format demək olar ki, özünü tükəndirib və onun çərçivəsində biz heç nəyə nail ola bilməmişik. Əlbəttə bu, o demək deyil ki, həmin format yaxın vaxtda dəyişəcək və ya onun strukturuna yeni ölkələr daxil olacaqdır.

Amma nə gizlədək, belə gözləntilər həmişə olub - Azərbaycanda uzun müddət həmsədrlik institutunun tərkibində Almaniyalı və Türkiyəni də görmək istəyiblər. Fəqət, bu gözləntilər doğrulmadı, nə Almaniyalı, nə də Türkiyə həmsədrlik sırasına qatılmadılar. Gəl ki, hər iki dövlət münafişinin nizamlanmasında müəyyən rol oynayırlar. Türkiyə bir növ aydındır - o, Bakının təbii və ən etibarlı müttəfiqidir.

Almaniyada Avropa Birliyinin mövcud formatında münaqişənin nizamlanmasına özünün töhfəsini verir. Bir daha qeyd edək ki, Avropa Birliyi artıq hamının etiraf etdiyi lider qurum və yaxud mühüm regional geosiyasi institutdur.

Ona görə də deyilənləri ümumiləşdirərək demək olar ki, Bakıda tam diqqətlə olmasa da, hər halda, kifayət qədər ciddi şəkildə Almaniyadakı seçkiyə prosesləri izləyirlər. Təbii, müəyyən proqnozlar vermək üçün siyasi vektorların real düzümünü və yaxud mövcud elektoral fonu bilmək lazımdır. Ona görə də əsas liderlərdən kimin - A.Merkelin və ya M.Şultsun qalib gələcəyini demək iqtidarında deyilik.

Amma namizədlərlə bağlı müəyyən qeydlər etməyə gücümüz çatır. Hər iki namizəd kifayət qədər güclü fiqurlardır. Onların hər ikisi Ankaranın və Bakının ünvanına səsəndirdiyi tənqidi fikirlərlə məşhurlaşdıqları və bu mənada ən çox seçilən M.Şults olub. Sonuncu Azərbaycan və Türkiyə hakimiyyətlərinə qarşı antipatiyasını gizlətməyə çalışmayıbdır.

Təbii ki, Merkel də siyasi mələk deyildir. Amma bununla belə, öz ritorikasında o, bir qədər ehtiyatlı olmağa çalışır. Bundan başqa, burada yada salaq ki, Merkel hələ yeganə siyasi liderdir ki, Rusiyanın Qarabağ konfliktindəki əsl roluna işarə edibdir.

Təbii ki, bu, çox incə eyham idi, gəl, onu tutmaq elə də çətin deyildi. Üstəlik, dünyanın aparıcı liderlərindən birinin dilindən bunu eşitmək çox xoş idi.

Dövlətlərarası münasibətlərin indiki vəziyyətinə gəldikdə, əvvəllər çox ümidverici fon mövcud idi. Amma Almaniyada parlamenti Azərbaycanda "dini diskriminasiyanı pisləyən sənəd" qəbul etməklə bütün bunların üstündən xətt çəkdi. Ona görə də indi iki dövlət arasında sərən münasibət hökm sürür. Amma siyasətdə iki təhlüksədən adətən kiçiyini seçirlər və bu baxımdan Merkel Almaniyanın siyasi olimpidə daha məqbul və təbii ki, daha asan proqnozlaşdırıla bilən siyasət adamıdır. Amma məsələ var, deyirlər ki, Şeytan nə ilə zarafat etmir?..

Demokratik ölkələrdə demokratik seçkiləri proqnozlaşdırmaq elə də asan iş deyil. Amma bir şey aydındır. Bütün hallarda Türkiyə və eləcə də Azərbaycan ən yaxşı halda münasibətlərdəki mövcud geosiyasi status - kvonun saxlanılmasına ümid edə bilərlər.

Əlbəttə ki, təsəlli deyil bu. Amma əvvəldə siyasətin və bəlkə də normal insan davranışının "qızıl qayda"sını xatırlatmışdıq: iki təhlükədən adətən kiçiyini seçirlər...

Qanlı sətirlər

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

18 sentyabr Milli Musiqi Günündə uca şeyximizin ətrafında mühasirə həlqəsinin daha da daralması sənətsəvərlərimizi narahət etməkdədir. Ola bilsin bu mahnının musiqisinin səsi sonradan çıxacaq, çünki sifarişin hardan gəldiyi sevgili xalqımıza bir az qaranlıq qalmaqdadır. Yoxsa şeyx həmin şeyxdir, məscid həmin məsciddir. Dəyişən bir şey yoxdur. Nəzir qutusu yerində, təsbehi əlində. Ölkədəki çox adamdan da yeri gələndə yaxşı adamdır.

Ancaq baxırsan nəse olubdur. Gah çexiyalı hurilərle şəkilləri və obyektləri çıxır, gah qudasının oğlunu tutub dama salırlar, gah da bəzi mütrüf müxbirlər şeyxin öz oğlunun ölkədən qaçdığını iddia edir. Guya bizdə ictimai-siyasi sabitlik, multikultural-aqrobioloji-sosio-partikulyar vəziyyətdə o dərəcədə problem çıxıb ki, hətta şeyxin oğlu çıxır gedir. Nə üçün getsin, niyə belə ələsin axı? Bəyəm şeyxin oğlu NİDA Vətəndaş Hərəkatına qoşulan əlləm-qəlləm gənclərdəndir ki, bir az türmədə yatandan sonra qaçıb xaricə getsin? Belkə Sorosun xaricdəki nəzir qutusundan maliyyələşən ünsürlərdəndir? Yox, yox, yenə yox. Bəs o zaman bu təzyiqlər nəyə görədir? Bunu edənlər nəyə nail olmaq fikrindədir?

Qabaqlar da uca şeyximiz, bütün Qafqazın və Súd Yolu qalaktikasının şeyxülislamı Allahşükür müəllimə toxunmaq cəhdində olan səfəhlər var idi, lakin onlar hamısı tarixin arxivinə, cəhənnəmin dibinə yuvarlanmışdır. Çünki şeyx həzrətləri bir aysberq kimi adamdır. Onun üçdə bir hissəsi həmişə suyun altında, girdabın dərinliyində gizlənir. O, indiyə qədər çox özündən deyən, özünü odda yandırmaq, suda batmaq sayan "titanikləri" heyat okeanının dibinə yollamışdır.

Yazının bu yerində başda Təhsil Nazirliyi, ortada Bakı Təhsil Şöbəsi, ayaqda Bilecəridə yerləşən 297 sayılı məktəbin rəhbərliyi olmaqla, bütün təhsil ictimaiyyətinə öz dərin minnətdarlığımı çatdırmağı zəruri borcum sayıram. Çünki onlar tarixi bir addım atmış, heç kimin bacarmadığını etmişlər. Əhvalatı bir az gəndən izah edim, hörmətli oxucular da anlasın.

Sentyabrın 15-də mənim 3-cü sinifdə oxuyan, üzr istəyirəm, oğlum da (*el-oba adətlərimizə, mentalitetə görə insan arvad-uşağından danışanda üzrxahlıq ələməlidir, çünki biz ictimaiyyətçi millətlik, sosiallaşma, cəmiyyət və millət olmaq bizdə olduqca şiddətli formadadır*) məktəbə getmişdi. Birinci dərisdə ona, nazirliyin elan etdiyi kimi, Cocuq Mərcanlı haqda danışılmalı idi. Ancaq cocuq özü salyanlılar demişkən, eycahanlıqda (bekarçılıq deməkdir), ortalıqda qaldı, çünki müəllim gəlməmişdi. Daha doğrusu, 2 il dərs keçən müəllim artıq işdən ayrılıb, təzəsi isə yoxdur. Yığışib direktora şikayətə getdik, sağ olsun, bizi dinlədi, harasa zəng vurdu, ordan dedilər müəllim göndərmişik, hazırda yoldadır. Ancaq həmin gün başqası əvəz elədi, müəllim gəlib mənzil başına yetişmədi. Güman edirəm onun Lerikdən minib gəldiyi at arabası hardasa Masallı-Cəlilabad arasında kanala düşmüşdü. Ya da at xəstələnmişdi.

Aydın 18-də yenə müəllimsiz qalmışdıq. Yenə əvəzedici qoyulmuşdu. Bu dəfə dedilər keçən həftəki müəllim gəlib məktəbi bəyənəməyibdir, deyib çox uzaqdır. Halbuki məktəb 2 metro stansiyasının, 1 böyük avtovağzal kompleksinin düz yaxınlığındadır, şəhərin mərkəzindən isə 5 kilometrlikdədir. O bayatıda deyilən kimi, gör nə günə qalmışam, bəyənmir bu da məni...

Uzun sözün qısa, dünən, nəhayət, günortadan sonra yeni müəllim tapa bildik, bu uğura görə minnətdaram, ümidvaram daha bu müəllimi vaxtsız itirmərik, təhsil yollarında, işıqlı yeni Azərbaycan quruculuğunda birgə addımlayarıq. Sözləşib, təhsil ekspert Etibar müəllimə də uğurlar diləyirəm, 15 sentyabrda çox maraqlı yazı ilə çıxış edərək təhsilimizin inqilabi dəyişikliklərinə yaxşı proyektor salmışdı. Etibarlı məqalə idi.

Təzə müəllimlə tanış olub uşağı evə getirəndə isə bu uğurlarımızdan boğazım qurumuşdu, dedim bir su alıb içim. Girdim dükan, su götürmək istəyəndə əlimi butulka kəsdi. Sən demə, satıcı sınıq butulkanı da ora qoyubdur. İçində bir damcı su yoxdur, amma dükanda saxlayır. Deyir, bilirmən sınıqdır. Deyirəm, bəs niyə saxlayırsan. Üzümə baxır, heç nə demir. Bu cür uca millətimiz vardır. Sən də deyirsən şeyx filan cür oldu, məktəb elə getdi, oxumaq belə gəldi...

Əli qanlı yazmışam, o üzdən bir az yazıda həyəcan ola bilsin duyular, ona görə qabaqcadan üzr istəyirəm.

Dünəndən etibarən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin iş-tirakı ilə iki hərbi təlim start götürüb. Onlardan biri ordumuzun 15 minlik quru qoşun hissələrinin, 150-dən artıq tank və zirehli texnikanın, 120-dək müxtəlif çaplı raket və artilleriya qurğusunun, reaktiv yaylım atış sistemi və minaatanların, 20 ədəd müxtəlif təyinatlı döyüş aviasiyası, eləcə də yeni növ radioelektron kəşfiyyat vasitələri və pilotsuz uçuş aparatlarının cəlb olunduğu fərdi təlimlər, digəri isə qardaş Türkiyə ilə birgə start götürmüş Hərbi Hava Qüvvələrinin ortaq təlimləridir.

çağı və bir qarış torpağını belə Ermənistanla gəzəşməyə cəmi barədə işğalçı ölkəyə və onun gizli-açıq havadarlarına növbəti və aydın mesajdır. Gözlənilməli kimi, hər iki təlim ən əvvəl Ermənistan böyük narahatlıqla izlənməyə başlanıb.

Maraqlıdır ki, Azərbaycan öz hərbi və döyüş hazırlıqlarını həm də NATO üzvü, qardaş Türkiyə ilə birgə daha da gücləndirərək Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan öz xalqına nağıllar danışmaqda davam edir - sanki bu ölkə Azərbaycanla müharibə vəziyyə-

işğalçı ölkədəki kriminal rejimin rəhbəri söyləməyib. Yalnız bunu deyib ki: "Yaxın 25 il üçün belə bir hədəf qoymaqla biz öz səylərimizi birləşdirməli və bu müzakirələri gələcək forumlarımızın diqqət mərkəzinə gətirməliyik. Biz bu xüsusda hədəfə çatmaq üçün diasporun hansı icmasının hansı işi görməli olduğunu müəyyənləşdirməliyik".

Düzdür, Sərkisyan bu hədəfə çatmaq üçün əhalinin yaxşı əmək haqqı almasının, erməni diasporunu ölkəyə sərmayə qoymağa həvəsləndirməyin vacibliyini də qeyd edib. Ancaq

nistan, ümumiyyətlə, boşalacaq, ya da Ermənistan adında dövlət olmayacaq. Bir çox analitiklər isə Rusiyanın çöküşündən sonra Ermənistanın, ümumiyyətlə, dağılıb gedəcəyini proqnoz edirlər.

Bu mənada İrəvanda 10 belə Ermənistan-Diaspora forumu keçirilsin, onların erməni xalqına heç bir faydası olmayacaq. Ola da bilməz. Çünki Ermənistanın xilas, onun xalqının gerçək rifahı yalnız bir problemə bənddir - Qarabağ məsələsinə. Qarabağ məsələsi ədalətli şəkildə həllini tapmayınca Ermənistan

Türkiyə və Azərbaycandan göz dağlı - Sərkisyanın 4 milyonluq nağılı...

İki qardaş ölkədən möhtəşəm "əzələ" nümayişi; Azərbaycan müharibə hazırlıqlarını artırıb yeni silahları sınaqdan keçirir, ordusu çağırışçı qıtlığı yaşayan Ermənistanın prezidenti əhalinin sayını 25 ildə 4 milyona çatdırmağa ümid edir - ermənisayağı blef...

Birgə təlimlər sentyabrın 30-dək, ordumuzun ayrıca start götürmüş hərbi təlimləri isə sentyabrın 22-dək davam edəcək. Diqqətçəkicidir ki, qardaş Türkiyə ilə birgə təlimlərin açılış mərasiminə Azərbaycanın müdafiə naziri Zakir Həsənovla yanaşı, Türkiyənin ölkəmizdəki səfiri Erkan Özoral da qatılıb. Təlimlərin ölkəmizdə keçirilməsinin vacibliyini vurğulayan səfir qürur hissi keçirdiyini bildirərək, son illərdə bunun artıq ənənə halını almasını xüsusi qeyd edib. O, təlimlərin başlanması və döyüş aviasiyasının uçuşlarının yüksək səviyyədə keçirilməsi ilə əlaqədar iştirakçılara uğurlar arzulayıb.

O da bəlli olub ki, quru qoşunlarının təlimləri zamanı Azərbaycan ordusunun son zamanlar əldə elədiyi yeni növ döyüş texnikası və sistemlərinin də sınağı həyata keçiriləcək. O sırada Çexiyadan alınmış yeni artilleriya qurğuları da var. Söhbət "DANA" özü-yeriyən artilleriya qurğusundan gedir. Azərbaycana o, yeni gətirilib. Faktı Müdafiə Nazirliyindən təsdiq edə bilərik.

Bu, əlbəttə ki, hər şeydən öncə iki qardaş ölkənin növbəti ortaq güc nümayişidir. Eyni zamanda Azərbaycanın ayrıca keçirdiyi çoxminlik təlimlər daxil, düşməne verilən göz dağlıdır. Müharibənin bitmədiyini, Azərbaycanın işğal rejimi ilə heç vaxt barışmaya-

tində deyilmiş. Belə ki, musavat.com-un erməni qaynağına istinadən verdiyi məlumata görə, dünən İrəvanda başlayan VI Ermənistan-Diaspora Forumunda çıxış edən düşmənin ölkənin başçısı 2040-cı ilədək Ermənistan əhalisinin sayını 4 milyona (!) çatdırılmasının vacib olduğu barədə fikirlər söyləyib.

Sərkisyanın sözlərinə görə, Ermənistandakı neqativ demografik meyillər hakimiyyəti olduqca narahət edir. "Və hakimiyyətin addımları təbiətin böyüməsinə, miqrasiya balansının gəlmələr və repatriasiyanın (vətəne dönmələr - s.s.) xeyrinə pozulmasına yönələcək", - deyir o qeyd edib.

Ancaq necə, nəyin və hansı resursların hesabına?

Yenə sual ortaya çıxır ki, işğalçı ordusuna düz-əməlli çağırışçı tapa bilməyən bir hakimiyyət əmək qabiliyyəti əhalinin müharibə təhlükəsi, korrupsiya və başqa səbəblərdən ölkəni sürətlə tərk etməsinə qarşısını necə alacaq?

Müharibə isə doğrudan da hələ bitməyib. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev öz çıxışlarında bir neçə dəfə xüsusi vurğulayıb ki, müharibənin yalnız birinci hissəsi başa çatıb. Bu qəbildən xəbərdarlıqlar əsli erməni əhaliyə çoxdan çatıb və o, haqlı olaraq, ölkəni tərk edir, əksəriyyət də həmişəlik.

Bu minvalla 2040-cı ildə Ermənistan əhalisi nəinki 4 milyona çatmayacaq, Ermənistan

tan və erməni xalqı heç vaxt özünü təhlükəsizlikdə hiss etməyəcək, izolyasiyadan qurtula bilməyəcək. Müharibə təhlükəsi "Domokl qılıncı" kimi daima üzərində asılı qalacaq.

Deməli, ölkə bundan sonra da irili-xırdalı iqtisadi-kommunikasiya layihələrindən kənardan qalıb təcrid olunacaq, Ermənistanla heç bir ciddi xarici sərmayəçi sərmayə yatırmayacaq. Necə ki, yatırır. Nəhayət, düşmənin ölkənin sovetdən qalan iqtisadiyyatı "anklav" durumundan heç vaxt çıxıb bilməyəcək. Yekun etibarilə belə bir ölkədə yaşamağın özünün məntiqi qalmasıdır. 4 milyonluq əhali nağılı beləcə, nağıl olaraq qalacaq...

Azərbaycanın Avropa Şurasından çıxarılması ilə bağlı qurumun baş katibi Tyorbyorn Yaqlandın çağırışı ətrafında gedən müzakirələr genişləniib. Məsələ ətrafında ən müxtəlif mövqelər var. Əksəriyyət qurumdan çıxarılacağı təqdirdə bunun ölkəmizin ziyanına olduğunu desə də, bunun tərsini düşüncələr də var.

Xüsusilə Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasındaki nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidovun Yaqlandın çağırışına sərt cavab verməsi, çağırışın reallaşacağı halda Avropa Şurasının itirəcəyini dilə gətirməsi, ən əsası, "dünyanın dağılmayacağını, ölkəmiz üçün heç bir problemin olmayacağını" bildirməsi məsələni daha da aktuallaşdırıb. S.Seyidovun daha da irəli gedərək, Azərbaycanı Rusiya ilə müqayisə etməsi və şimal qonşumuzun qurumu tərk etdiyini, bunun Kreml üçün heç bir problem yaratmadığını söyləməsi Yaqlandın çağırışı ətrafında ən müxtəlif mövqelər meydana çıxarıb.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə qəzetimizə açıqlamasında Azərbaycanın heç bir beynəlxalq qurumdan çıxarılmasının tərəfdarı olmadığını dedi: "Biz Avropa dəyərlərini Avropa ailəsinin içində olaraq qazanacağıq, ailənin içində ola-ola daha çox şey götürəcəyik. Ölkə, iqtidar-müxalifət üçün Avropanın içində olaraq, ən azından müəyyən sərhədlər və dəyərləri qoruma olacağıq. Kimlərsə hesab edirsə ki, Azərbaycan Avropa Şurasından çıxandan sonra iqtidar daha yumşaq, yaxud fərqli siyasət aparaçaq, yanılır. Təcrid etmə siyasəti müsbət heç nə verməyəcək, bundan sonra da verməyəcək. Cənab Seyidovun dediklərinə gəlinə, bunun pafos olduğunu söyləyə bilərəm. Avropa Şurasının və ya bizim itirəcəyimizə gəldikcə, Azərbaycan itirəcək. Çünki azından Azərbaycan Avropa ailəsinin biz üzvü kimi buradan kənarda qalanda təbii ki, təcrid etmə siyasəti nəticəsində həm iqtisadiyyatına, həm dünyadakı yerinə, həm də ən böyük problemimiz olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində təklənməyimizə gətirib çıxaraçaq. Bu da bizim olduqca ziyanımızdır. Yaqlandın dediklərinə gəldikdə isə o, Avropa Şurasının üzünə düşən öhdəlikləri yerinə yetirməyə çalışmalıdır. Çalışmalıdır ki, Azərbaycanda dövlət, müxalifət, iqtidar, QHT-lərlə ciddi surətdə işləsinlər ki, proses Avropa ailəsinin dəyərlərinə doğru yaxınlaşsın, nəinki uzaqlaşsın. Belarusu təcrid etdilər, nə qazandılar? Belarusunun Avropa ailəsinə

yaxınlaşdımı, yaxud uğurlarını qazandı? Hesab edirəm ki, biz Avropa Şurasında qalmalıyıq. Amma Yaqland və təmsilçisi olduğu qurum Azərbaycanla bağlı üzünə düşdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməlidir. Azərbaycan hakimiyyət bilməlidir ki, Avropa Şurası və digər beynəlxalq qurumlardan çıxarılması onun dünyada təklənməsinə gətirib çıxara bilər. Azərbaycan müxalifəti də, QHT-ləri

Əliyev Avropa təsisatlarında parlament üzvü kimi iştirak edib, oranın abı-havasını çox yaxşı bilir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycan Avronestdə fəaliyyətini dayandırdandan sonra prezidentin Avropa təsisatları rəhbərliyi ilə görüşdə çox sərt və açıq şəkildə bir danışıq oldu, ölkə başçısı iradlarını tutdu. Avropa təsisatları hərəkətlərində korrektor etdikdən sonra Azərbaycan Avronestdə fəaliyyə-

nasibətdə ədalətli davranmalıdırlar. Əgər bu tarazlıq saxlanılsa, ortadakı anlaşmazlıqları aradan qaldırmaq mümkündür".

Hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlı Avropa Şurasından çıxarılacağı müddətini "Azərbaycan Avropa Şurasına 2001-ci ildə üzv olarkən müəyyən öhdəliklər götürüb. Bu öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək üçün Avropa Şurası Mo-

Azərbaycanı Avropa Şurasından çıxarmaq çağırışına sərt təpki

İqbal Ağazadə: "Avropa Şurasında qalmalıyıq"
Fərəc Quliyev: "Azərbaycan rəhbərliyi çox doğru qərar verəcək"
Mirvari Qəhrəmanlı: "Avropa Şurasından çıxarılmayacağıq"

də qəbul etməlidir ki, Avropa Şurasından çıxan Azərbaycanda iqtidar onun düşündüyü kimi, daha yumşaq siyasət aparmayacaq, əksinə, daha sərt siyasət aparılacaq, repressiv addımlar atılacaq. Bunun tərəflərin hər biri qəbul etməlidir. Səməd Seyidov Azərbaycanı Rusiya ilə müqayisə edir. Azərbaycan bəyən Rusiyadır? Rusiya dünyanın aparıcı dövlətlərindən biridir. Azərbaycan kimdir ki? Ermənistanın torpaqlarını belə ala bilmir. Amma Rusiya istədiyi dövlətdən torpaq alır. Reallıqları bu şəkildə qəbul etmək lazımdır".

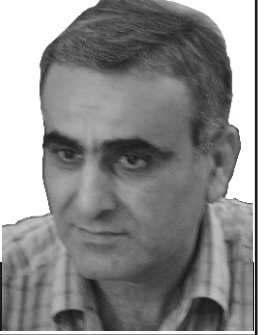
Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev hesab edir ki, Azərbaycan rəhbərliyi təxribatlara uymayacaq: "Çoxları ermənilər və Azərbaycanı sevməyən qüvvələrin təhriki ilə çalışır ki, ölkəmiz Qərbi təsisatlarından ayrı düşsün, Qərblə inteqrasiyadan çəkilsin, Qərblə böyük layihələr həyata keçirməsin, Azərbaycan gələcəyini müasir sivilizasiya ilə qurmasın. Belə basqılar, təhrikətmələr hər zaman olub, amma əminəm ki, Azərbaycan rəhbərliyi, xüsusilə prezidentin özü belə məsələlərdə çox ölçülü-biçili davranır. Uzun müddət İlham

tini bərpa etdi. Biz Avropa təsisatları ilə münasibətləri pozmaqda maraqlı deyilik. İnanıram ki, bundan sonra da belə olacaq. Münasibətlər pozularsa, Şərqi üçbucağında yerləşən Rusiyanın qurduğu modellər içində Azərbaycanı əridirlər. Ermənistan və bəzi qüvvələr bunu çox istəyirlər. Ölkəmiz qarşılıqlı olaraq, Avropa ilə münasibətlərini qurub. Bəzən balanslı siyasət yürütdüyümüzü deyirlər, mən bunu ölkəmizin mənafeyinə uyğun siyasət adlandırırım. Başqaları kimi düşünürəm ki, Azərbaycan Avropa Şurasından çıxsa, bu xeyrimizə olar. Ölkəmiz gələcəyini müasir dünya ilə qurmalıdır. Rusiya kimi cəhənnəmə gedənlərə yoldaş olmalı deyilik, cəhənnəmə gədən özünə yoldaş axtarır. Rusiya çalışır ki, ətrafdakı dövlətləri də özü ilə bərabər bəxtə gətirsin. Əminəm ki, bu məsələlərdə Azərbaycan rəhbərliyi çox doğru qərar verəcək. Prezidentin siyasətini çox yaxşı bilirəm. Onun millətə, dövlətə bağlılığını da çox yaxşı bilirəm. Bizə iradlar tutula bilər. Qərəzli şəkildə bizi təzyiqlərlə hansısa bir qurumda saxlamaq mümkün deyil. Hər bir ölkənin hüquqları var. Onlar bizə qarşı mü-

nitörinq Komitəsi intensiv araşdırmalar aparır. Hazırlanan hesabatlarda Azərbaycanda fundamental ifadə, birləşmə və sərbəst toplaşmaq, siyasi azadlıqlarla bağlı acınacaqlı durumdan dolayı həyəcan təbii çalınır və narahatçılıq amildir ki, proses davam edir. Son günlər isə Azərbaycanın Avropa Şurasından çıxarılması mesajları verilir. Buna müxtəlif yanaşmalar da var. Ölkə daxilində həm hakimiyyətdə, həm müxalifətdə, həm də müəyyən fəal dairələrdə bu mesajlara müxtəlif yanaşmalar mövcuddur. Düşünürəm ki, Azərbaycan Avropa Şurasının üzvlüyündən çıxarılmayacaq. Ortada qaz amili var, TANAP, TAP var. Azərbaycan da buna əmindir. Düşünürəm ki, cənab Səməd Seyidov da bunu bildiyi üçün məhz belə cavab verib. Amma onu da qeyd edirəm ki, ölkəmiz hansısa beynəlxalq qurumdan çıxarılmakdan itirən hakimiyyət yox, məhz xalq olacaq. Əsas məsələ budur və problemlər məhz bu kontekstdən yanaşmaq lazımdır. Azərbaycan isə Rusiya deyil. Ölkədə siyasi məhbus probleminə müxtəlif yanaşma tərzləri var. Siyasi məhbus kimlər sayılır sualına cavab vermə bilməyən də bəzən siyasi tərtib edir. Ona görə də həttə "bütün siyasi məhbuslar buraxılacaq", mesajı veriləcəyi təzde belə bu, mümkün deyil. AŞ PA-nın tez-tez gündəminə gətirilən Azərbaycan üçün xoşagəlməz imic formalaşdıran siyasi məhbus problemi aradan qaldırılmalıdır - təbii ki, hakimiyyət daxilində bu problemin həllində bu problemin çözülməsində maraqlı olmayan tərəflərin maneçiliyi olmasa..."

□ Cavanshir ABBASLI

**Daldan atılan das,
yaxud Lapsinin "zühuru"**

Zahid SƏFƏROĞLU
 zsafaroglu@gmail.com

Yəhudi blogger Aleksandr Lapsin əfv edilib azadlığa buraxıldı və İsrailə gedəndən sonra yenə sayıqlayıb. Azərbaycanı tərk edər-ətməz, bu zat Azərbaycan əleyhinə fikirlər söyləyib. Bir növ, təzədən "zühur" edib.

Zatən, gözlənilirdi də. Çünki belələri rastımıza az çıxmıyıb. Onlar haqda yaxşı bir deyim var: "Qozbeli qəbir düzəldər". Bəlkə də heç düzəlməz... Bəs bu dəfə bədnam blogger nə deyib?

Sosial şəbəkələrdə o yazıb: "Etiraf etməyə utanıram, ancaq azəri (Azərbaycan - Z.S.) həbsxanasına düşənə mən səmimi şəkildə güman edirdim ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi çox mübahisəli məsələdir və Azərbaycanın milli sərhədlərinə hörmət nəzərə alınmaqla həll olunmalıdır. Mən necə də axmaq olmuşam".

Yaxud Lapsin statusunda "əzabkeş" ermənilərə xitabən deyir: "Özünü gözləyin. Bu adamlar sizi ölü görmək istəyirlər. Və əgər siz danışıqlar və ya mövqelərinizin zəifləməsi nəticəsində Qarabağı itirsəniz, bilin ki, onlar gəlib sizi qıracaq".

Öz günahı və naşılığı üzündən Azərbaycan həbsxanasının bir neçə ay "qonağı" olmuş A.Lapsinin yuxarıdakı sərəsləməsinə əslində fikir verməmək də olardı. Ona görə ki, bu, obrazlı desək, sındırılmış birisinin daldan atdığı daşa bənzər.

Adama deyirlər, sən Azərbaycanı verdiyi açıqlamalar, bəyan elədiyin peşmanlıqlar, ən əsası, "Dağlıq Qarabağ məsələsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü daxilində həll edilməlidir", yaxud "İnanıram ki, Azərbaycan xalqı öz ərazi bütövlüyü və suverenliyini bərpa edəcək" sözlərinə, nəhayət, dönə-dönə əfv diləməyin necə olsun bəs?

Bəlkə bir az abırına qısılan olardı ki, özünü təzədən rüsvay eləməkdənsə, heç olmasa susardı?! Hər halda, davadan sonrakı yumruq silkələməyə heç kim ciddi baxmır.

Dava isə qurtarıb. Qarabağ davasını demirik təbii ki. Lapsinin apardığı davanı deyirik. Belə görünür, onu Azərbaycanı tərk edəndən sonra ağzına gələni danışmağa vadar edən də hələ ki bitməyən Qarabağ davasıdır, Azərbaycana qarşı təbliğat savaşdır.

Aydındır ki, sifarişçiləri hələ də ondan - artıq bir dəfə istifadə olunmuş "material"dan yenə istifadə etmək niyyətindədirlər. Neyləsinlər, pullar, projələr batıb. Ancaq bağışlayın, bu, daha mümkün deyil. Ən azından əvvəlki effekt alınmayacaq.

Alına da bilməz. Əsas səbəb deyildi: Lapsin Azərbaycan həbsxanasını haqq edəndən və mərhəmət göstərilib bağışlandıqdan sonra əvvəlki Lapsin deyil. Onun "bariti" alınıb. Lapsin indi yazığın, bədbəxtin birisidir. Bu bədbəxti rahat buraxın, onun qatırı gedib. O, indi olsa-olsa, erməni sifarişçilərin qulağından "lapsa" asa bilər, bizim yox.

Yəhudi bloggerin öz "xoşbəxt" sonluğuna görə Azərbaycan minnətdar olmaq əvəzinə, naşükürlük eləməsi, məsələdə qoyulan nöqtəni "vergü" çevirməyə çalışması onun keyfiyyətsiz adam olduğunu göstərməklə bəhəm, təəssüf doğurur. Fəqət, bütün hallarda onun başına gələn bu hekayət şəxsi maraqlar naminə onun durumuna, obrazına girmək istəyənlərin hamısına görk olacaq - Lapsinin indi nə danışmasından və sarsaqlamasından asılı olmayaraq.

Bir də ki, Lapsin Azərbaycanla İsrail arasında əlaqələrin yaxşı olmasına minnətdar olmalıdır ki, azadlığa çıxıb. Yəni məntiqlə indi o, həmin əlaqələrin dərinləşməsinə töhfə verməlidir, nəinki korlanmasına. Axı, Ermənistanla İsraili hansı ortaq maraqlar birləşdirə bilər ki, o, erməni işğalçıları vəsf etməyə davam eləsin? Demək, qalır sırf lobbimaraqları, erməni lobbisinin təlimatlarının qarşılığında alınan "xidmət haqqı"...

"Mən necə də axmaq olmuşam". Qeyd olundu artıq, Lapsin bu sözləri öz statusunda yazıb. Və bu, onun yeganə, bir az da gecikmiş doğru etirafıdır. Artıq nəse əlavə etməyə bir şey qalmır. Bircə bundan başqa: sən elə indi də axmaqsan, Lapsin!..

Permanent toy soyğunu

Xalid KAZIMLI

Sırağün bir həmkarımızın övladının toyundaydım. Orda gördüyüm bir-iki maraqlı detal barədə sonrakı günlərdə yazmaq fikrindəydim. Ancaq ertəsi gün gördüm ki, həmkarımız Asif Mərzili bu mövzuda ürək sözlərini artıq yazıb. Mövzu aktualkən "sonraya saxlamayım, elə bu gün yazım" dedim.

Məsələ belədir: biz illərdir Azərbaycan toylarının anormallığından heyə yazırıq, amma bu sektorda vəziyyət düzəlmək bilmir, hətta hər gün daha da pisləşir.

Necə deyirlər, "Dəyirman bildiyini edir, çax-çax baş ağrıdır". "Baş ağrımaq" deməyə, elə toylarda səsgücləndiricilərin səsinə başlaya.

Bir qədər təzyiqli, yüngül başağrısı olan yaşlı insanlar üçün o cür səs-küylü və qapalı məkanda oturmaq işgəncədir. Toyxana salonundakı küy insan qulağının qəbul edə, dözə biləcəyi desibeldən azı 5 dəfə çoxdur. Musiqinin sədası o qədər çox olur ki, adam yanındakı ilə nəinki söhbət edə bilmir, hətta nəse bir söz demək üçün mütəlak onun qulağına qışqırılmalı olur.

İştirak etdiyim toyda olan qonaqlardan biri - məşhur televiziya rejissoru Ramiz Həsənoğlu elə salona girən kimi fərq etdi ki, səsgücləndirici dinamiklərdən gələn səs "baş-çatladan" dərəcədədir. O, aram-aram estradaya yaxınlaşdı, etirazını bildirdi, güman ki, onu tanıdılar deyə, dinamiklərin səsini aldılar. Toyxanada elə bir gözəl atmosfer yarandı ki... Oynayanlar bir tərəfdə sakit səslə musiqinin sədası altında oynayırdılar, söhbət edənlər də bu tərəfdə bir-birini eşidə bildirdilər. Demək, belə də olurmuş. İllərlə bizə səs-küy işgəncəsi veriblər.

Fəqət hörmətli rejissorun sözündən çıxma bilməyən və səsgücləndiricilərin səsini yavaşladan musiqiçilər yavaş-yavaş köhnə desibel bərpa etdilər, yenə salonda ağır deyənə qulaq eşitmədi. Görünür, bu, toyun vazkeçilməzidir. Mütəlak səs bu cür olmalıdır, yoxsa şadlıq sarayının reklamı zəifləyər.

Həmkarımız Asif Mərzili də şadlıq saraylarının reklam yarışına çıxmaqlarından yazıb. Heç demə, toylarda qonaqlara təklif olunan 80-120 təam məhz restoranların bir-biri ilə apardıqları reklam savaşının nəticəsi olaraq meydana çıxır. "Kim daha çox xörək, içki verir" yarışığıdır. Çox təam təklif etmək prestij məsələsidir.

Prestij məsələsi təkcə menyu ilə məhdudlaşmır, bu, masanın xərcini artırır. Nəticədə insanlar illərlə övladlarının xeyir işi üçün yığıb-birikdirdiyi pulu getirib bir gecədə toyxana sahibinə verir. Birikmiş pulu olmayanlar isə banklardan, dost-tanılardan aldığı borcu toya xərcləyir, sonra illərlə borc qaytarır. Hələ toya salınmış nəmərələr də "cavab"ı yavaş-yavaş verilməlidir.

Bir sözlə, restoranlar şəbəkəsi elə bir sistem, mexanizm qurub ki, ölkə insanları onların varlanmasına üçün çalışır. Bu mexanizmdən qurtulmaq mümkün deyil. Ona qəti etiraz edən şəxslər də zamanı gələndə o mexanizmin tirtili altına qalmaqda vadar olurlar.

Bu üzündür ki, ölkədə pullu adamlar istehsal müəssisələri açmaqdan, restoran açmağa çalışırlar. Artıq Bakıda xüsusi restoranlar küçələri var, şadlıq sarayları yan-yanına sıralanıb gedir. (Onlardan bəziləri sonradan mərasim zalına, hüsr məclisləri təşkil edən evlərə çevrilir).

Onu da qeyd edək ki, istənilən əcnəbiyə bizi "vəhşi ət-yeyənlər" kimi göstərə biləcək toy mənzərəsinə görə, xalqımızın qarınqulu hesab edilməsinin əsası yoxdur. Masada yüz bir cür naz-nemət, delikates olsa da, əksər qonaqlar aşağı-yuxarı bir döner qədər yemək yeyirlər, ən çoxu bir litr də maye içirlər. Vəssalam.

Əgər belədirsə, insan oğlu 200-300 qramlıq yeməklə, yarım litr suyla doyuca, masaların üstünü 120 cür təamla bəzəmək böyük israfçılıqdır. Hüsr yerində bir nimçə plov yeyib, iki stəkan çay içərək, çıxıb işinə-gücünə gedən camaat toy məclisində iki qədər qida qəbul etsə, qane olar.

Başqa vaxt biz beynəlxalq paylaşım səhifələrində ərəblərin dəvə ləvəngisi edib azman süfrələrə qoymasını görün-tüleyən videolara baxıb heyretlənir, gülürük. Ancaq toyxanada masaların üstündə qalan, istifadə edilməyən, el vurulmayan "xörək dağları"ni çəkib yayan olsa, biz də o cür rüsvay-cahan olarıq.

Bunun birbaşa günahı restoran şəbəkəsindən hər gün milyonlar qazanan oliqarxların, iş adamlarının acgözlüyündədirsə, dolayısı ilə hamımız günahkarıq, permanent şəkildə bizi toy soyğununa məruz qoyan mexanizmin önündə susmaqla.

Azərbaycan iqtisadiyyatında son günlərin ən böyük hadisəsi "Əsrin müqaviləsi"nin yenidən imzalanması oldu. Müqavilənin müddəti 2050-ci ilədək uzadıldı. Müqavilədə "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlar blokunun işlənməsi üzrə Hasilatın Pay Bölgüsünə də düzəliş edildi. Sazişin şərtlərinə əsasən, SOCAR-ın iştirak payı 25%-ə çatdırılır. Azərbaycana çatacaq mənfəət neftinin səviyyəsi 75% təşkil edəcək.

Tədbirdə çıxış edən dövlət başçısı isə bildirdi ki, hazırda "Azəri-Çıraq-Günəşli"də hasil edilməmiş 500 milyon ton neft var. Bu isə hələ uzun illər Azərbaycanın neft ölkəsi olaraq qalacağı deməkdir.

Təbii ki, bütün bunlar Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün müsbət hadisələrdir.

Lakin neft sektorunda bu cür uğurların qazanılması və uzaq perspektivə yönəlmiş addımların atılması cəmiyyətdə bəzi suallar da doğurur. Qeyri-neft sektorunun inkişafını prioritet elan etmiş hökumətin neft sektorundan gözləntilərinin azalmaması ictimaiyyətdə sual doğurur ki, qarşıya qoyulan hədəf yeni neftdən asılılığın azalması baş tutubmu? Yoxsa bu asılılıq daha da artıb?

"Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandıran iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov bildirdi ki, "Əsrin müqaviləsi"nin 2050-ci ilə qədər uzadılması heç də neftdən asılılığın aradan qaldırılmasının arxa plana keçməsinə gəlməməlidir: "Postneft dövrü neftdən sonrakı dövr deyil, iqtisadi diversifikasiyanın meydana çıxması dövrüdür. Postneft dövründə hökumət çalışır ki, neftdən asılılığı aradan qaldırsın, qeyri-neft sektorunun payının artırılmasına nail ola bilsin. Bu da zaman tələb edir. Bu, neft sektorunun kəçilməsi hesabına baş verməməlidir. Neft sektoru həm öz hasilat gücünü, həm də gəlirlilik

İqtisadiyyatımız neft asılılığından xilas ola biləcəkmi...

Vüqar Bayramov: "Növbəti illərdə Azərbaycan neft ölkəsi statusunu qoruyub saxlayacaq"

səviyyəsini qoruyub saxlamağa çalışmalıdır. "Əsrin kontraktı" ilə bağlı son anlaşma həm də qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün imkanlar açır. Bu, həm uzunmüddətli dövrdə ölkəyə gəlir gəlməsini təmin edir, 2050-ci ilədək gəlirlərin təmin edilməsinə imkan yaradır. Nəzərə alsaq ki, yeni kontrakta əsasən hasilatın pay bölgüsündə Azərbaycan 75 faiz gəlir əldə edəcək. SOCAR-ın payının 11.6 faizdən 15 faizə çatdırılması da konsorsium daxilində bu şirkətin gəlirlərinin artmasına imkan verdi. Nəticədə qeyri-neft sektoruna investisiya yatırmaq üçün şərait yarada bilər. Çünki ölkə 2050-ci ilədək neft satışından gəlir əldə edəcək. Düzdür, bu gəlirlər neftin dünya bazarında qiymətinə uyğun olaraq müəyyənləşəcək. Qiymət artacaqsa, gəlirlər də çoxalacaq, indiki səviyyədə qalacaqsa mövcud gəlirlilik səviyyəsi qorunub saxlanacaq".

İqtisadçı vurğuladı ki, "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağında 500 milyon ton hasil edilməmiş, amma kəşf edilmiş neft ehtiyatı var: "İndiyədək bu layihə çərçivəsində 3,2 milyard bərel, təxminən 440 milyon ton neft hasil edilib. Deməli, növbəti dövrdə hasil ediləcək neftin həcmi çıxarılmış neft ehtiyatlarından daha çoxdur. Bu isə 2050-ci ilədək mövcud qiymətlərlə ölkəyə təxminən 150 milyard dollar vəsaitin daxil olması deməkdir. Neftin dünya bazarında qiymətindən asılı olaraq təxminən 5-7 milyard dollarlıq gəlir deməkdir. Neftin qiyməti artacaq halda bu gəlirlərin də həcmi arta bilər".

V. Bayramov hesab etmir ki, "Əsrin müqaviləsi"nin bağlanmasından sonra qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı islahatlar dayanacaq: "Güman olunur ki, islahatlar daha da genişləndirəcək. Neft sektorunda investisiya qoyuluşu üçün mənə

var. Bu anlaşmadan sonra BP investisiya qoyuluşu həyata keçirəcək. Konsorsium anlaşmasının uzadılmasını istəyirdi. Əks halda, konsorsium investisiyasını azaldırdı. Hökumətə imkan yaranır ki qeyri-neft sektoruna investisiyanın cəlb edilməsi istiqamətində fəaliyyətini gücləndirsin. Hökumətin bu anlaşmadan iqtisadiyyatın diversifikasiyası üçün istifadə etməsinə ciddi ehtiyac var. Neft gəlirlərinin qeyri-neft sektoruna transferi olduqca vacibdir.

Növbəti illərdə Azərbaycan neft ölkəsi statusunu qoruyub saxlayacaq. Neft hər zaman iqtisadiyyatda apancı rol malik olub. Qısa müddətdə ixracatda qeyri-neft sektorunun payının neftdən daha çox olacağı gözlənilir. Prosesin mərhələli şəkildə davam etməsinə ehtiyac var. Son kontrakt isə qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün maliyyə təminatı formalaşdırma bilər. Hazırda ÜDM-də qeyri-neft sektorunun payı çoxdur, 68 faizdir. Bütçə gəlirlərində də qeyri-neft sektorunun payı artıb. Ancaq əsas hədəf ixracatda qeyri-neft sektorunun payının artırılmasına, 50 faizə çatmasına nail olmaqdan ibarətdir. Bu isə asan iş deyil və xeyli zaman tələb edir. Bunun üçün Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulan islahatların həyata keçirilməsi lazımdır. İxracatın şaxələnməsi və qeyri-neft sektorunun payının 50 faizə çatması ən yaxşı halda 2025-ci ilədək mümkündür".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

"Müsəlman ölkələri gənclərinin əsas problemi təhsil və işsizlikdir"

İKT GF-nin sədri Elşad İskəndərov müsəlman ölkələrində yeni fəaliyyət planları haqda Türkiyə mediasına danışdı

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) Statistika Təşkilatı (SESRIK) və Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumu dünya müsəlman gənclərinin vəziyyəti ilə bağlı geniş çaplı statistik araşdırma aparıb. Araşdırmanın nəticələrinə əsasən, müsəlman ölkələrində yaşları 15-29 arasında 500 milyon gənc yaşayır. 2014-cü ildən sonra müsəlman gənclərin 22 faizdən çoxu işsizlik və təhsildən kənar qalıb. Gənc qadınların durumu daha pisdır, işsizlik və təhsildən kənar qalma faizi kişilərə nisbətə 24 faiz daha çoxdur.

Bu məlumatları Türkiyənin "Star" qəzeti Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun sədri Elşad İskəndərova istinadən yayıb. Müsahibədə təşkilat sədri görü-lən işlər, xüsusən də müsəlman dünyasında gənclərin inkişafı si-

Yaxşıya gətirilməsi üçün bir-birimizə

İslam Konfransı Dialog və İşbirliyi Formu Başkanı Elşad İskenderov İKT plüştürdükləri "Müsəlman Gəncliyin Durumu" raporuyla dünyadakı İslamc İskenderov, durumu tersinə çevirmək için tüm İslam aleminin el ele verm

yaseti haqda geniş məlumat verib. Yazıda qeyd olunur ki, Türkiyə və Azərbaycan dövlətlərinin təşəbbüsü ilə təşkil olunmuş İKT GF müsəlman ölkələrində gənclər siyasəti ilə bağlı bir sıra işlərə imza atıb, gənclərin inkişafı ilə bağlı çoxlu sayda layihə həyata keçirib. E.İskəndərov həyata keçirilən bir sıra layihələri qeyd

etdi, o cümlədən "Xocalıya Ədalət", müsəlman gənclər arasında Türkiyəyə dəstək aksiyası keçirildi və 8 milyon imza toplanması kimi kampaniyaları qeyd etdi.

E.İskəndərov qeyd etdi ki, 2016-cı ilin oktyabrında İstanbulda keçirilən gənclər və idman nazirlərinin toplantısında "İslam Dünyası birgə Gənclər Siyasəti"

proqramı və bundan başqa 14 istiqamətdən ibarət "Birgə Gənclik Fəaliyyət Proqramı" qəbul olunub. Planlar iki il ərzində həyata keçiriləcək. Qərara əsasən proqramın işini müzakirə etmək üçün hər ildən bir nazirlərin toplantısı keçiriləcək. Yeri gəlmişkən, növbəti nazirlər toplantısı Bakıda keçiriləcək.

2018-ci ildə Qüdsün "Gənclər paytaxtı" seçildiyini qeyd edən E.İskəndərov gələn il müqəddəs şəhəri daha çox insanın ziyarət etməsinin planlaşdırıldığını qeyd etdi. Qurumun sədri bildirdi ki, İKT GF-nin qurulduğu 3 sentyabr tarixi 2016-cı ildə verilmiş qərara əsasən, "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclik Günü" olaraq qeyd olunmağa başlayıb. İlk olaraq bu il müsəlman gənclər günü qeyd olunub. E.İskəndərov bildirdi ki, bu qurum 2006-cı ildə Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin iştirakı ilə İstanbulda təntənəli mərasimlə qurulub.

Bundan başqa, o deyib ki, bu il sentyabrın 26-da İstanbulda Türkiyə Gənclər və İdman Nazirliyi ilə birlikdə "Müsəlman Gəncliyinin Vəziyyəti" beynəlxalq konfrans keçiriləcək. Konfransda ekspert və elm adamlarının iştirakı ilə "Müsəlman Gəncliyinin Vəziyyəti" adlı hesabat da müzakirə olunacaq və hazırlanmış geniş hesabat ictimaiyyətə açıqlanacaq.

□ KƏNAN

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan ordusu eyni vaxtda iki böyük hərbi təlimə start verib. Məlumatla görə, Azərbaycan prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən sentyabrın 18-dən müxtəlif qoşun növlərinin və qismlərinin iştirakı ilə genişmiqyaslı təlimlər başlayıb.

Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, sentyabrın 22-dək davam edəcək təlimlərə 15.000 nəfərədək şəxsi heyət, 150-dən artıq tank və zirehli texnika, 120-dək müxtəlif çaplı raket və artilleriya qurğusu, reaktiv yayılım atəş sistemi və minatan, 20 ədəd müxtəlif təyinatlı döyüş aviasiyası, eləcə də yeni növ radioelektron kəşfiyyat vasitələri və pilotsuz uçuş aparatları cəlb olunub.

Eyni zamanda Azərbaycan qardaş Türkiyə ilə də birgə ənənəvi hərbi təlimlərini reallaşdırır. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin məlumatında bildirilir ki, sentyabrın 18-dən etibarən ölkəmizdə Azərbaycan və Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin iştirakı ilə "TurAz Qartalı - 2017" birgə taktiki-uçuş təlimləri başlayıb. Sentyabrın 30-dək davam edəcək təlimlərdə iki ölkənin Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus MiQ-29, F-16, Su-25, C-130 Herkules, CA-SA CN-235 təyyarələri və Mi-35, Mi-17, Sikorski S-70 helikopterlərindən ibarət 30-dək aviasiya vasitəsi iştirak edəcək. Təlimlərdə hər iki ölkənin Hərbi Hava Qüvvələrinin müştərək fəaliyyətlərinin planlaşdırılması, əməliyyatların keçirilməsi üzrə qarşılıqlı fəaliyyət, döyüş uzlaşması imkanlarının öyrənilməsi, ax-tarış-xilasetmə tədbirlərinin icrası, havadan zərbələr endirməklə yer hədəflərinin məhv edilməsi və digər tapşırıqlar yerinə yetiriləcək.

Qeyd edək ki, Türkiyə hərbi aviasiyası qrupları halında ötən həftədən Azərbaycana gəlməyə başlayıb. İlk olaraq "TurAz Qartalı - 2017" birgə təlimlərində iştirak etmək üçün Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin F-16 təyyarələri Azərbaycana gəlib. Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov, nazirliyin rəhbər heyəti, eləcə də Türkiyə Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Erkan Özoral "TurAz Qartalı - 2017" birgə taktiki-uçuş təlimlərinin açılış mərasimində iştirak ediblər.

Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, əvvəlcə hər iki dövlətin himnləri səsləndirilib,

mərhum prezident Heydər Əliyevin və ölkələrimizin müstəqilliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Müdafiə naziri təlimlərdə iştirak edən şəxsi heyəti salamlayaraq çıxışına Heydər Əliyevin "Azərbaycan və Türkiyə bir millət, iki dövlətdir" və Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir" kəlamları ilə başlayıb. Nazir çıxışında Azərbaycan prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Silahlı Qüvvələrə göstərdiyi diqqət və qayğını xüsusi qeyd edərək keçirilən təlimlərin əhəmiyyətini vacib hesab edib. Müdafiə naziri bunun hərbi gücümüzün daha bir nümunəsi olduğunu vurğulayaraq bu təlimlərin hər iki ölkənin silahlı qüvvələrinin təcrübə mübadiləsində çox vacib rol oynadığını bildirib. Təlimlərin Azərbaycanda keçirilməsinin önəmli vurğulayan səfir E.Özoral qürur hissi keçirdiyini bildirərək son illərdə bunun artıq ənənə halını almasını xüsusi qeyd edib.

Sonra təlimlərin məqsədi, şəxsi heyətin hazırlığı, yerləşməsi, cəlb edilən qüvvələr, icra edilən tapşırıqlar, aviasiya vasitələrinin uçuşu və istifadəsi barədə məlumat verilib. Müdafiə naziri, uçuş və texniki heyətlə görüşərək döyüş aviasiyasına baxış keçirib, onların taktiki-texniki xüsusiyyətləri və tətbiqi imkanları ilə maraqlanıb.

Şübhəsiz ki, hər iki təlimdə çoxminlik canlı qüvvənin və hərbi texnikanın, o cümlədən hava qüvvələrinin iştirakı işğalçı Ermənistanda narahatlıq yaradır. Bu mənada Ermənistan rəhbərliyinin növbəti dəfə Qarabağdakı işğalçı qüvvələrin təşvişini azaltmaq üçün hay-küylü bəyanat verməsi anlaşılındır. Bu arada Ermənistan ordusundakı özbaşınalılar, ruh düşkünlüyü ilə yanaşı, erməni xalqının öz hökumətinə qarşı çıxdığı barədə növbəti xəbərlər yayılır. Məlumatla görə, Ermənistanın nəqliyyat kommunikasiyalarının bağlanması respublika sakinlərinin, xüsusilə də kənd rayonlarının sakinlərinin əlində öz iqtisadi hüquqları

Qarabağ

Döyüşə "Vampir"lər gedir - Azərbaycanda iki böyük təlimə start verildi

Türkiyə qırıcıları Azərbaycan səmasında; Silahlı Qüvvələrimiz yeni artilleriya qurğusunu sınaqdan keçirir; **hərbi ekspert: "Birgə hərbi təlimlərin əks-sədası tam fərqli olur..."**

uğrunda mübarizədə əsas silaha çevrilib. Bu dəfə yolu Azərbaycanla sərhəd Tauş vilayətinin sakinləri kəsiblər və baş nazir Karen Karapetyanın gəlməsini tələb ediblər. Etiraz aksiyasının nəticəsində magistral keçilməz olub, tıxac onlarla kilometr uzanıb. "Modus Vivendi" mərkəzinin direktoru Ara Papayan bildirib ki, yaxın zamanlarda Ermənistanda defolt olacaq. Papayanın sözlərinə görə, Ermənistanın xarici borcu artıq ümumi daxili məhsulun (ÜDM) 60 faizini keçib və 6,5 milyard dollara bərabərdir. Borcun qaytarılmasının ən yüksək həddi 2019-cu ilə düşəcək. Papayan bildirir ki, Ermənistanda ÜDM artımı yoxdur, amma borcun ödənilməsi üçün böyük vəsaitlər xərclənir. Bu isə səhiyyənin, elmin və təhsilin pulsuz qalması ilə nəticələnir. Bütün bunlar isə Ermənistanın durumunu kifayət qədər ağırlaşdırır. Azərbaycan hərbi qüdrətini artırdığı dövrdə Rusiyanın köləsi olan işğalçı ölkə iflas olmaq ərəfəsindədir. Bu isə Qarabağla bağlı yeni mərhələnin başlayacağına inamı artırır. Ermənistanda onsuz da hər kəs anlayır ki, Azərbaycan ordusuna hücum əmri verilsə, iflas dövrünü yaşayan ölkənin ümitsiz əsgərləri bunun qarşısında tab gətirə bilməyəcək.

Ehtiyatda olan polkovnik Məhərrəm Cahangirov "Yeni

Müsavat'a bildirdi ki, Azərbaycan və Türkiyənin birgə hərbi təlimlər keçirməsi çox əhəmiyyətli hadisədir: "Ümumiyyətlə, bir neçə dövlətin birgə təlimləri həm ayrı-ayrılıqda, həm də birləşmiş şəkildə dövlətlərin ordusunun inkişafı üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir, həm də onun əks-sədası tamam başqa olur. Türkiyə NATO sistemini tətbiq etmiş dövlətdir, bizimse özümüzün sistemimiz var. Odur ki, onlarla birgə işləyəndə həm zabitlər, həm də əsgərlərimiz yeni imkanlar əldə edir. Bu təlimlərin ən böyük faydası odur ki, ordumuzun peşəkərliliyi daha da artır. Gör-götür dünyasıdır və lazım gələndə taktiki təlimlər öz sözünü deyir".

Azərbaycanda Türkiyənin hərbi mövcudluğunun mümkün olub-olmadığına gəldikdə, polkovnik Cahangirov bunu istisna etmədi: "Mənim şəxsi fikrim budur: inandırmaq və tarixi təcrübə də sübut edir ki, belə şeylər ola bilər. Amma bu, dövlət başçı-

larının verəcəyi qərarla həllini tapa biləcək məsələdir".

Eyni vaxtda Azərbaycan ordusunun ayrıca genişmiqyaslı hərbi təlimlər keçirməsinə gəldikdə, M.Cahangirov dedi ki, bu təlimlər arasında birbaşa əlaqə yoxdur: "Azərbaycan planlaşdırılmış təlim keçir. Bununla bağlı qərar keçən ilin sonunda verilmişdi ki, yeni tədris ilində belə bir hərbi təlim keçiriləcək. Odur ki, digər hərbi təlimlərlə üst-üstə düşməsi təsadüf ola bilər. Ancaq təbii ki, Azərbaycanın keçirdiyi hərbi təlimlər kifayət qədər genişmiqyaslıdır".

Belə bir vaxtda ordumuzun silah arsenalına yeni artilleriya qurğularının əlavə olunması da növbəti üstünlüyümüzdür. Azərbaycan Çexiyadan yeni artilleriya qurğusu alıb. "Trend"-in məlumatına görə, Çexiya istehsalı olan "DANA" özüyəriyən artilleriya qurğusu Azərbaycana yeni gətirilib və sentyabrın 18-dən müxtəlif qoşun növlərinin və

qismlərinin iştirakı ilə keçirilən genişmiqyaslı təlimlərə cəlb edilib. Faktı Müdafiə Nazirliyindən təsdiq ediblər.

Azərbaycan ordusu bu gündən genişmiqyaslı təlimlərə başlayıb. AzVision.az-ın məlumatına görə, Silahlı Qüvvələrimiz təlimlərdə Çexiyadan yeni aldığı 152 mm çaplı "SpGH DANA" özüyəriyən haubitsaları və RM-70 "Vampir" yayılım atəşli reaktiv sistemləri ilk dəfə nümayiş etdirib. Hərbi ekspert Rəşad Süleymanov sayta bildi-

rib ki, hər iki artilleriya sistemləri Azərbaycan ordusunun 18 sentyabrda başlayan genişmiqyaslı təlimində ilk dəfə istifadə olunub. Ekspertin sözlərinə görə, DANA özüyəriyən haubitsalar və RM-70 reaktiv sistemləri 2016-2017-ci illərdə alınmışdır: "Özüyəriyən toplar müasir atış-kontrol sistemi ilə təchiz olunub. DANA 878 konfigurasiyalı "Tatra" şassisində yerləşir. Artilleriya kompleksinin maksimum sürəti 80 km/saat, gediş ehtiyatı 600 km, atış uzaqlığı 28 km, heyəti 4, yaxud 5 nəfərdir. Maşının əsas silahı 152 mm uzunluğunda 152 mm 37 kalibr top, yardımçı silahı 12.7 mm çaplı pulemyotdur. Top -4°-dən +70°-dək bucaq altında hündürlüyə atəş açmaq qabiliyyətinə sahibdir. Topun atış tempi dəqiqədə yarıavtomat rejimində 4, ellə doldurulduqda 2 mərmi-dir. 122 mm çaplı RM-70 "Vampir" "Tatra T-813" şassisi üzərində yerləşir. RM-70 "Vampir" 2,5 dəqiqədən az müddətdə atəşə hazır ola və 3 dəqiqə ərzində döyüş mövqeyini tərk edə bilər. Sistem 30 saniyədən az müddətdə 40 raket buraxır".

R.Süleymanov qeyd edib ki, "Vampir" in əsas özəlliklərindən biri də döyüşə hazır olan 40 raketlə bərabər maşın üzərində əlavə 40 raket blokunun da olmasıdır: "Bunun sayəsində bir sistem vaxt itirmədən qısa müddətdə 80 raketin atışını həyata keçirir. Çexiya istehsalı olan raketlərlə "Vampir" 20381 metr məsafəyə atəş ağır və maşın bir buraxılışda 3.5 hektar ərazini məhv edir".

Azərbaycanın alternativ silah bazarına müraciət etməsi kifayət qədər ciddi məsələdir. Bu vaxta qədər ölkəmizin silah arsenalının təkmilləşdirilməsi ilə bağlı Avropa bazarının qapılarını üzümüzə qapatmağa çalışan erməni lobbisinin cəhdləri nəticə vermədi. Artıq döyüşə çex istehsalı olan "Vampir" gedir...

Azərbaycan şou-biznesinin "xaç atası" Telman İsmayılov tezliklə Rusiya hüquq-mühafizə qurumları tərəfindən həbs edilə bilər.

İttihamlar artıq tək-cə elə maliyyə məzmunlu deyil. Telman İsmayılovun mübarək adı bu dəfə bir neçə qətl hadisəsində hallandırılır. Anonim qaynaqlar israr edir: "Telman ən azı on nəfərin qətlinə ittiham edilir. Ona qarşı RF Cinayət Məcəlləsinin 105 (adam öldürmə), 210 (cinayətkar dəstələrin yaradılması), 222 (qanunsuz silah saxlamaq), 172 (qanunsuz bank fəaliyyəti), 167 (yanğın törətmə) maddələri üzrə qalın cinayət işi açılıb. Qardaşı Rafiq artıq həbsdədir. Digər qardaşı Vaqif gör nə vaxtı axtarıldı. Tezliklə görünür Telman özü də axtarıla bilər. Cinayət işində Telman tək deyil. Uşaqlarının da adı var bu cinayət işlərində".

14 sentyabr 2017-ci il tarixində üzü qara maskalılar Telman İsmayılovun Moskvadakı bütün gizli-açıq ünvanlarında silsilə axtarırlara başlayıblar. Kələfin bir ucu yavaş-yavaş Telman İsmayılovun boğazına dolanır. Şəxsi vəkili Aleksandr Dobrovinskiy "G FM" radiosuna verdiyi açıqlamada eşidin bu axtarışlar barədə nə deyib: "Əməliyyat-axtarış tədbirləri Telmana məxsus 14 fərqli ünvanı aparılmaqdadır. Bazar ertəsi səhər-səhər xaricə uçub orda Telmanla görüşəcəm. Üzbəüz söhbətimizdən mənə çox məsələlər aydın olacaq. Telmanı bu dəfə 2000-ci ildən üzü bəri törədilmiş çox ağır 8 qətlə ittiham edirlər".

Telmanın üzünə duran şəxs, tanış olun, peşəkar killer Harri Beloserkovskidir. Bir də azərbaycanlı balası Mehman Kərimov. İndi qazamatda, səkiç qapı arxasında nəzarətdə saxlanılan bu cinayətkar şəxslər iddia edirlər ki, məhz Telmanın şəxsi göstərişləri əsasında Moskvanın şimalında bir çox qanuni oğrunu qətlə yetiriblər. Bəzi biznesmenlərin var-yoxunu talayıblar.

Lakin indi Telmana qarşı irəli sürülmüş ən ciddi ittihamlar bank-maliyyə mövzusunda. Əhvalatın qısa xronikası ilə tanış olun.

2012-2014-cü illərdə Telman İsmayılovun "AST" şirkətləri birliyi VTB bankları birliyindən nə az-nə çox - 230 milyon dollar həcmində borc götürür. Əvvəl özünü adam kimi aparır, kreditlərin faizini ödəyir vaxt-vaxtında. Sonra imtina edir bu öhdəliklərdən. VTB görür yox... deyəsən, bu lap ağ oldu. Bəs ölü... üzr istəyirəm, Telmanı nəzarətsiz saxlasan o, üst-başını bulayar. Nəticədə Telmanın məşhur "Praqa" restoranı, habelə digər yağlı tikələr - "Trapikano" biznes-mərkəzi, "AST" ticarət binaları düşür borc siyahısına. VTB tərəfindən müsadirə edilir.

2016-cı ildə məhkəmə Telman AST-ni müflis elan edir. 2017-ci ilin martında qərar qəbul edilir ki, Telmana məxsus nə varsa hərəcə çıxarılsın. Telmanın gizli sərvətlərindən xəbər bu möhtəşəm qüvvələr eyni vaxtda yunan Kiprindəki banklardan xahiş edirlər ki, öz

Rusiya Telman İsmayılovu

tam bitirir

Məşhur oliqarxın dəniz dibində axtarılan sərvətləri...

gizli arxivlərinizi açın. Telmanın maliyyə trafingini, xüsusən "Vesto Trading Limited" şirkətini yaxşıca güdün. Görün hara transfer edib o ixtiyarındakı misilsiz sərvəti.

Açıqlar sandıq, tökülür pambıq, Bəlli olur-Telman, sən demə, hələ 2014-cü ildə öz maliyyə vəsaitlərini okeanın o tayına köçürməyə başlayıb. Amerikadakı mülkləri yaxın qohumu Nailə Sadıxovanın adındadır. Misal üçün, kazino-qumar şəhərciyi Las Vegasda Telmana məxsus 7 min kvd. metrlik nəhəng ticarət mərkəzi var.

Telman AST-nin VTB bankına borcu, faizlərlə birgə, indi 19 milyard rubldan çoxdur. Amerika ədliyyə qurumları bunu nəzərə alıb girişlər lazımı tədqiqata. Bəlli olur - hüquqi

sənədlərdə "Craig Valley Plaza" adlanan Las Vegasdakı bu mülklər əvvəllər iran-erməni mənşəli Sem Nazaryana məxsusmuş. İndi "Marker Craig LLC", "Marker LLC" şirkətləri tərəfindən idarə olunan bu müəssisələr kağız üzərində Nailə Sadıxovaya məxsusdur guya. Əslinə qalsa...

Əslinə qalsa Telman AST-ye.

Lakin dünyada bir yox, iki Telman İsmayılov mövcuddur. Birisini yuxarıda sizə nişan verdik. İkinci Telman İsmayılov 2005-ci ildə Fransanın Nitsa sahilində, Antiburmundadır. Şiman de Niel küçəsində qeydiyyatda alınıb. Bu ünvanı nəhəng, bahalı mülk də bax bu ikinci Telman İsmayılova məxsusdur.

Ancaq Türkiyədə Telmana məxsus məşhur "Mərdan-palaz" barədə bunu deməzdim. Bu ünvanın başına indi qara buludlar toplanıb. Yunan Kiprindəki ədliyyə məhkəməsi, "Sezeria" şirkətinin tələbi ilə Telmana qarşı tədqiqata start verib. Dövri mətbuat görün nə yazır bu barədə: "Çerkiz bazarı ləğv edildikdən sonra Mərdan Odessa milyarderi Sergey Yançuqova müraciət edir. Deyir gəl Odessada şərikli təzə ikinci Çerkiz bazarını açmaq. Yançuqov Telmanın bu təmsal göz yaşlarına aldanıb ona 100 milyon dollar pul borc verir. O vaxtdan əli havadadır. "Sezeria" şirkəti batır bu borc bataqlığında. Ümid bircə beynəlxalq maliyyə məhkəmələrinədir".

2015-ci ildə "Mərdan-palaz"

Azərbaycanlılar uzun zaman Moskvada Telman AST-yə güvənib etəyində namaz qılmasalar da, ticarət ediblər. Telmana Moskvada meri Yuriy Lujkov havadarlıq edirmiş. Lujkovun, o cümlədən Telman AST-nin iri buyuzlarını ilk dəfə bliisizmi kim qırdı?-Sergey Narişkin. O vaxtkı RF prezidentinin aparat rəhbəri. İndiki RF Xarici Kəşfiyyat Xidməti sədri. Narişkin bir gün diqqətlə baxdı Lujkovun arsız sifətinə. Sonra dedi: "Moskvadakı talançılıq, vergidən yayınma halları bütün sərhədləri vurub aşırıb. Özünü təzə iş yeri axtarın".

O vaxtdan Telmanın uzaq üföqlərdə sayrışan bəxt ulduz

öz sahibini "Halk bank"ə dəyişdiyi vaxt Telmanın cibində, özünün dediyinə görə, cəmi 25 min dollar pulu vardı.

Hotelin baş meneceri Çetin Pəhləvan bu ilin əvvəlində tutduğu vəzifədən istefa edib. Deyib, əlavə nə varsa artıq mənlilik deyil. Artıq bu payızda "Mərdan-palaz"ın VTB banka keçəcəyi söylənir, biləsiz.

Yadda saxlayın-hotelin tikintisinə 10 min kvadrat metr xalis qızıl təbəqəsi sərf edilib vaxt ilə. İndi bu var-dövlət hərəcə çıxarılıb keç qiymətinə satılacaq.

zu başlayıb öləyib sönməyə. Qardaşı Rafiq iki qətl sifarişçisi kimi həbs edilib. İndi "Butrika" məhbəsinin nəm küncələrində çürüyür. Sürücüsü Mehman Kərimov etiraf edib ki, Yuriy Brilov, Vladimir Savkinin qətlini o, məhz Rafiqin... bir də...

Bir də... Onun əmri ilə həyata keçirib.

İstintaq davam edir.
Lap o məşhur filmi son səhnələrindəki kimi. Dalğacılar dəniz dibinə enib orda Telmanın xəzinəsini axtarırlar.

□ Həmid HERİSÇİ

"Biz imperiya yaranan xalqıq. Lakin Azərbaycan xalqına saxta tarix təqdim olunub. Guya indiki Ermənistan elə əvəldən olub, Cənubi Qafqazın aborigen, yəni ən qədim yerli əhalisi ermənilərdir, biz isə Altaylardan köçüb gəlmişik. Bu isə saxta bir tarixdir. Belə halların qarşısını almaq məqsədilə İrəvan xanlığının tarixini və uydurma "Böyük Ermənistan" nəzəriyyəsinin əleyhinə kitablar çap etdirmişik". Bunu Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Tarix İnstitutunun direktoru, Milli Məclisin deputatı, akademik Yaqub Mahmudov deyib.

"Tarixi reallığı dünyaya çatdırmaq məqsədilə rus, ərəb, ingilis, ispan, italyan və sair dillərdə kitablar ortaya qoymuşuq. Məqsəd ondan ibarətdir ki, dünyaya ictimaiyyətinə çatdırmaq ki, ermənilər bura I Pyotrun göstərişindən sonra, Türkmənçay (1828) və Ədirnə (1829) müqavilələrinə əsasən köçürülüb gətirilmə etnosdur. Ermənilər Cənubi Qafqazın aborigen əhalisi deyil, onlar bu əraziyə Çar Rusiyası tərəfindən köçürülüb", - deyərək institut direktoru qeyd edib.

Y.Mahmudov bildirib ki, Azərbaycan xalqının başına gətirilən müsibətlər, bütün bu qanlı tarix də ermənilərin Cənubi Qafqaza köçürülməsi ilə başlayıb: "Çar Rusiyası erməniləri təpədən dirnağa qədər silahlandıraraq, Azərbaycan xalqını yurd-yuvasından didərgin salıblar, soyqırım həyata keçiriblər. Bizim tarixçilərimiz isə sovet dövründə Çar Rusiyasına qatılmış Şimali Azərbaycan tarixini Azərbaycan tarixi kimi təqdim ediblər. Ermənilər də bundan geniş istifadə edərək Çar Rusiyasına qatılmış tarixi Azərbaycan torpaqlarını özlərinin qədim ərazisi kimi təqdim ediblər. 1828-ci il müqaviləsində yazılır ki, "İrəvan və Naxçıvan xanlıqları Rusiyaya birləşdirilir". Göründüyü kimi, bu müqavilədə Ermənistan sözü yoxdur, çünki o vaxt Ermənistan yox idi,

ermənilər hələ bu əraziyə yenəcə köçürülürdü. Lakin bu tarixi saxtalaşdıraraq "Ermənistanın Rusiyaya birləşdirilməsi" kimi qeyd edirlər. Odur ki, bizim tariximiz xalqa olduğu kimi təqdim edilməlidir".

Tarixçi-alim qeyd edib ki, Azərbaycan xalqı bilməlidir ki, Zəngəzur, İrəvan əraziləri, Cənubi Azərbaycandakı torpaqlarımız, eləcə də Borçalı, tarixi şəhərimiz olan Dərbənd Azərbaycan xalqının tarixidir: "Biz heç kimdən ərazi istəmirik, dünyanın yenidən bölüşdürülməsini tələb etmirik. Amma Dərbənd, Borçalı mənim tariximdir. İndiki Ermənistan ərazisi tamamilə bizim tariximizdir. Necə bu tarixdən əl çəkə bilərik ki, tanınmış Rusiya yazıçısı və diplomatı A.S.Qriboyedovun "Ağıldan belə" əsəri 1827-ci ildə İrəvanda Xan sarayının Güzgülü zalında tamaşaya qoyulub. İrəvan bizim mədəniyyət və xalqçılıq tariximizdir. "İrəvanlı" adında ən azı yüzlərlə böyük sənətkarımız var. Eləcə də "Borçalılı", "Tiflisli" adı ilə nə qədər böyük sənətkarlarımız tanınır. Biz bu tariximizdən əl çəkə bilmərik. Bu səbəbdən cənab prezidentin göstərişi ilə "İrəvan xanlığı: Rusiya işğalı və ermənilərin Şimali Azərbaycan torpaqlarına köçürülməsi" kitabını hazırlayaraq xarici dillərə tərcümə etdikdən sonra döv-

"İndiki Ermənistan ərazisi

tamamilə bizim tariximizdir"

Yaqub Mahmudov: "Səfəvilər dövründə dünyanın ən böyük imperiyasını yaratmışdıq"

Yaqub Mahmudov

lət başçımızın təşəbbüsü ilə onun əsasında broşürlər buraxmağa başlamışıq. Həmin broşürlərdə İrəvan şəhərinin necə dağıdılması öz əksini tapıb. Təkcə İrəvan şəhərində 8 məscidimiz olub ki, indi onların heç biri qalmayıb. Bircə Göy məscid qalıb ki, onun da bir hissəsini farslaşdırıblar, guya o ərazilərdə biz olmamışıq. Hansı ki, həmin ərazidəki bütün qədim tarixi abidələr Azərbaycan xalqına

məxsusdur, ermənilərlə bağlı tarixi abidələrin isə yaşı vur-tut 200 ildən çox deyil, çünki 200 il bundan əvvəl ermənilər İrəvan xanlığının ərazisinə yenəcə köçürülməkdə idi. Biz real tarixi bərpa edib dünyaya çatdırdıq ki, bu ərazinin tarixi, oradakı bütün tarixi abidələr bizə məxsusdur".

Onun sözlərinə görə, erməni vandallarının məhv etdiyi İrəvan xanlarının sarayı, məscidlər nadir tarixi abidə idi: "Bu əra-

zilər idarə edən hakimlərin hamısı İrəvan xanları idi. Onların içərisində bir nəfər də erməni yoxdur, bu ərazilərin hamısını biz idarə etmişik. İrəvan qalası qəhrəmanlıq qalası idi. Biz o qalanı 4 dəfə müdafiə etmişik. Çar Nikolay həmin qalanı ala bilmirdi. Odur ki, tapşırıq vermişdi ki, İrəvan sərdarlarına pul verin, zəhərləyin, o şəhər bizim olmalıdır. Axırda sevincindən gəlib Xan sarayında bir gecə yatdıqdan sonra divara adını yazdı, ermənilər oranı ayaqyoluna çevirdi və sonra isə bütünlüklə sarayı dağıtdılar. XX əsrin əvvəllərində İrəvan quberniyası ərazisində 310 məscid qeydə alındığı halda, bu gün Ermənistan ərazisində yalnız bir məscid - Göy Məscid qismən salamat qalıb. İndi ermənilər özlərini mədəni, bizi isə vandal xalq kimi göstərirlər. Biz bu məsələləri dünyaya çatdırmaq üçün demək istəyirik ki, ele isə, hanı Sərdarabad qalası, hanı qədim İrəvan şəhəri? Hanı üç yüzdən artıq məscidimiz?"

Akademik əlavə edib ki, indi də ermənilər tərəfindən Qarabağda eyni ssenari aparılır: "Necə ki, İrəvan xanlığında bütün adlar dəyişdirilmişdi, indi də Qarabağdakı coğrafi adlar, mədəni və tarixi abidələr erməniləşdirilir. Bununla kifayətlənməyərek Dağlıq Qarabağ ətrafındakı yeddi rayonun hamısının adını dəyişdiriblər. Ssenari eynidir, yenə də məscidlər, tarixi abidələr məhv edilir, tarix kökündən dəyişdirilir. Təsədüfi deyil ki, möhtərəm prezident Astanada çıxışı zamanı qeyd etdi ki, "Azərbaycanda müqəddəs məscidlərimizi dağıdan Ermənistan müsəlman ölkələrinin dostu ola bilməz". Biz də bunları nəzərə alaraq tarixi faktlarla ayıltma işini görürük. Düşünürəm ki, gördüyümüz işin millətimize üçün çox böyük mənası var. Ona görə ki, millət öz tarixinə sahib çıxmalıdır. Sən tarixini bilməsən, səni udacaqlar, tarixinə sahib çıxsan, səni heç kim məhv edə bilməz. Odur ki, biz tariximizə sahib çıxmalyıq".

Fazil Mustafa ilə Sabir Rüstəmxanlının davasına sabiq təhsil naziri də qoşuldu

Böyük Quruluş Partiyasının sədri, deputat Fazil Mustafanın günlər öncə Rusiyada keçirilən "Moskva-Bakı oxu" konfransındakı çıxışı zamanı səsləndiriyi fikirlər geniş müzakirələrə səbəb olub. Deputat çıxışı zamanı deyib ki, biz təkcə türk yox, həm də slavyan (rus) mədəniyyətinin daşıyıcısıyıq.

Onun bu fikirlərinə fərqli mövqelərin şahidi oluruq. F.Mustafanın fikirlərini müdafiə edənlər də, ona qarşı çıxanlar da var.

"Bu ölkədə yaşayan əzərlər xalqlar da daxil olmaqla, bütün vətəndaşlarımız onlara doğma olan Azərbaycan mədəniyyətinin daşıyıcısıdır".

Bu sözləri xalq şairi, Azərbaycan Dil Qurumu İctimai Birliyinin rəhbəri, VHP sədri Sabir Rüstəmxanlı axar.az-a F.Mustafanın dediklərinə münasibət bildirərək deyib. O bildirib ki, slavyanların, gürcülərin formalaşmasında türklərin böyük rolu olub:

"Əminliklə vurğulayıram ki, biz slavyan mədəniyyətinin daşıyıcısı deyilik. Biz türk mədəniyyətinin daşıyıcısı ola bilərik. Fazil Mustafa bu fikri niyə deyib, bilmirəm. Doğrudur, SSRİ döv-

Firudin Cəlilov: "Xırda məsələlər üzərində mübahisə edib..."

Fazil Mustafa

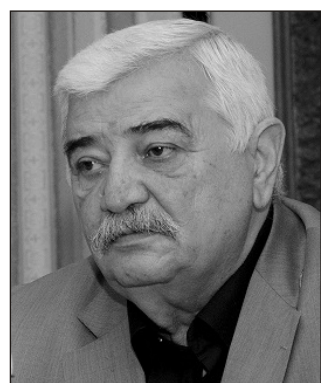
Sabir Rüstəmxanlı

ründə ruslarla qaynayıb-qarışmış, onlar ümumi "sovet xalqı" yaratmaq istəyirdilər. Amma bu istəkləri həyata keçmədi. Hazırda rus mədəniyyəti və bizim mədəniyyətimiz ayrılır. Müəyyən mədəniyyətlərarası dialoq, əlaqələr var. Lakin bunu "daşıyıcı" sözü ilə eyniləşdirmək olmaz. Bu söz tamamilə ayrı bir anlayışdır. Biz heç vaxt slavyan mədəniyyətinin daşıyıcısı ola bilmərik".

Tarixçi Kərəm Məmmədovun sözlərinə görə, Yer kürəsin-

də ayrı-ayrı millətlərin mədəniyyətləri bir-birinə inteqrasiya edib, bir-birinə qarışa bilər:

"Fazil müəllim bu sözləri çox güman ki, Azərbaycanın şimal hissəsinin müəyyən bir dövr üçün slavyan dövləti olan Rusiyanın tərkibində olmasına görə deyib. Amma həmin dövrdə də, Rusiya bizi işğal etdiyi müddətdə də Rusiyanın öz sarayında belə rus dilində danışmışdılar. Əlbəttə, slavyanlar bizim mədəniyyətin daşıyıcısı olduğu kimi, təbii ki, biz də onlardan müəyyən nü-

Firudin Cəlilov

anslar götürmüş ola bilərik. Ancaq bir etnoqraf kimi deyərək bilərəm ki, bizim slavyan kultürünün daşıyıcısı olmağımızla bağlı heç bir fakta rast gəlməmişəm. Əksinə, Rusiyanın özündə son zamanlar "Türk mənşəli rus adları" adında kitab çıxıb. Rusiya tarixçilərinin özləri də Xəzər türklərinin slavyanlara həddindən çox təsir etdiyini etiraf edir. Slavyan və türk mədəniyyətlərinin qarışması erkən orta əsrlərə uzanan tarixə malikdir. Fazil Mustafa bu sözü konkret faktlarla desə, da-

ha yaxşı olardı. Çox güman ki, o, bu sözləri deyəndə bizim uzun müddət Rusiyanın tərkibində olmağımızı nəzərdə tutub, ancaq bu, slavyan mədəniyyətinin daşıyıcısı olmağımızla bağlı fikir yürütməyə əsas deyil".

Tanınmış türkoloq, qədim türk tarixinin araşdırıcısı, sabiq təhsil naziri Firudin Cəlilov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında deputatın dediklərinə bu cür mövqə sərgilədi: "Mən qədim tarixlə məşğulam. O dövrdə slavyan məsələsi yoxdur. Fazil bəyin dediyi son 2-3 əsrin təsiri. Hər halda, bir imperiyanın tərkibində yaşayırsansa, təbii ki, onun kultür mədəniyyət sahəsindəki təsiri altında olmalısan. Bu, mübahisə doğurmayan məsələdir. Təsiri nə dərəcədə olub? Deyək ki, bir sursdilli azərbaycanlı ilə rus dilini bilməyən, rus mədəniyyətindən xəbəri olmayan azərbaycanlının təfəkkürü arasında fərq olmalıdır. Çünki rursdilli rus məktəbinə gedib, Puşkin və digərini öyrənib. Amma rus dilini bilməyən onlardan xəbərsizdir. Ona görə də burada birtərəfli mövqə var. Birini günahlandırmaq, digərini günahsız saymaq düzgün olmazdı. Məsələyə obyektiv yanaşmaq lazımdır. Məsələn, Güney Azərbaycanda iki yüz ilə yaxındır soydaşlarımız fars kultürünün təsiri altında yaşayırlar. Təbii ki, onlara təsirlər olacaq. Azərbaycanda tarix məsələsi çox bərdad bir vəziyyətdədir. 25 ildən çoxdur ki, müstəqil dövlətlik, amma bu dövlətin tarixi konsepsiyası hələ də ortalığa qoyulmayıb. Çünki Azərbaycanın tarixinə aid üç müxtəlif baxış var. O baxışlarda da hər öz bildiyini deyir. Halbuki bu çox ciddi məsələdir. Bu, dövlətin

strateji, ideoloji məsələsidir. Azərbaycanın tarixinin konsepsiyaları öz aramızda akademiyanın divarları arasında müzakirə olunmalıdır. O fikir də, bu fikir də dinlənilməlidir. Ağlabatan fikir qəbul olunmalıdır. Yəni orta bir nəzəriyyə üzərində dayanmaq lazımdır ki, məsələni dərinləşdirmək mümkün olsun. Bir qrup tarixçi yazır ki, türklər Azərbaycana gəlməmişdir. Digər qrup da yazır ki, türklər buranın ən qədim yerli əhalisidir. Görürsünüz, bu, qlobal şəkildə bir-birinin ziddinə olan konsepsiyalardır. Bu mənada bu məsələ digərləri tərəfindən deyil, mütəxəssislər tərəfindən müzakirə olunmalıdır. Biz bu məsələlərə hələ 80-ci illərin sonlarında başlamışdıq. O zaman üç toplu buraxdıq. O zamanlar akademiyanın rəhbərliyi bu işlərə imkan yaradırdı. Əgər o toplulara baxsanız, suallarınızın çoxuna orada cavab tapa bilərsiniz. Sonralar bu məsələlərlə bağlı görülən işlər dayandı. Bu gün Azərbaycan türklərinin yalnız İslamdan sonrakı tarixi qabardılır, öyrənilir. Amma İslamdan qabaq da böyük tariximiz olub. Bütün bunların hamısı tarixi qaynaqlarda pərakəndə şəkildə qalıb. O dediyim konsepsiya işlənmədiyi üçün bu cür problemlər ortaya çıxır. Təsəvvür edin ki, adı Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası olan bir akademiyanın milli tarix haqqında konsepsiyası yoxdur. Biz indi xırda məsələlər üzərində mübahisə edib, deyirik ki, buradakıların slavyan, yaxud türk etniksi var. Bunlar yüzüncü dərəcəli məsələlərdir. Əsas qlobal məsələlərdən başlamaq lazımdır".

□ Cavanşir ABBASLI

Peşəkar futbolçu oğurluğa görə tutuldu

Bakıda mənzillərdən 12 min manatlıq qızıl-zinət əşyaları oğurlayan şəxslər tutulub

Sabunçu rayonunda evlərdən 12 min manatlıq qızıl-zinət əşyaları oğurlayan şəxslər polisin keçirdiyi əməliyyat nəticəsində saxlanılıb. Bu barədə musavat.com-a DİN-in mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Daxili işlər orqanlarının əməkdaşları tərəfindən cinayətkarlığa, xüsusən qeyri-əşkar şərətdə mülkiyyət əleyhinə törədilən cinayətlərə qarşı rübarizə tədbirləri davam etdirilir.

Belə ki, Sabunçu Rayon Polis İdarəsi (RPI) 12-ci Polis Bölməsi (PB) əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində rayon ərazisində yerləşən evlərdən birindən dəyəri 12 min manat olan qızıl-zinət və məişət əşyaları oğurlamaqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakinləri Allahverdi Ələkbəzadə və Kamil Qaraxanov tutulublar.

Saxlanılan şəxslərin ətraflarında həyata keçirilən əlavə əməliyyat tədbirləri nəticəsində onların Ramana qəsəbəsi və Şuşa şəhərciyində yerləşən daha 3 fərdi yaşayış evindən oğurluq etdikləri məlum olub.

A.Ələkbəzadə və K.Qaraxanov oğurladıqları qızıl-zinət əşyalarını metronun "Gənclik" və "Neftçilər" stansiyalarının yaxınlığında yerləşən qızıl qəbulu məntəqələrinə 4500 manata satıblar.

Qeyd edilən faktla bağlı 12-ci PB-də toplanan material araşdırılması üçün Sabunçu RPI-nin İstintaq Şöbəsinə göndərilib. Zəruri istintaq hərəkətləri, eləcə də təxirəsalınmaz əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Bakının mərkəzində alıcı satıcının telefonunu oğurlayıb qaçdı

Bakının mərkəzində yerləşən optika mağazalarından birində oğurluq hadisəsi baş verib və bu fakt müşahidə kamerasına düşüb. "ARB TV" xəbər verir ki, satıcının əllərini yumaq üçün piştaxtanın arxasından ayrılmasından istifadə edən alıcı onun telefonunu götürərək aradan çıxıb.

Mağazanın sahibi oğrunu tanıyanlardan bu barədə polise müraciət etmələrini xahiş edib.

Meteohəssas insanlara 3 günlük xəbərdarlıq

Sentyabrın 19-da Bakıda və Abşeron yarımadasında hava yağmursuz keçəcək, şimal-qərb küləyi gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən lent.az-a verilən məlumata görə, havanın temperaturu gecə 17-21° isti, gündüz 30-35° isti, Bakıda gecə 18-20°, gündüz 33-35° isti olacaq.

Tibbi-meteoroloji proqnoza görə, yaxın 3 gün ərzində Abşeron yarımadasında meteoroloji amillərin normal sutkalıq gedişi müsbət amil olsa da, havada rütubətin bir qədər çox olması meteohəssas insanlarda narahatlıq hissi yarada bilər.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraiti əsasən yağmursuz keçəcək, səhərlər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi gündüz ayrı-ayrı yerlərdə arabil güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 15-20°, gündüz 31-36° isti, dağlarda gecə 10-15°, gündüz 21-26° isti olacağı gözlənilir.

Daxili İşlər Nazirliyi Sumqayıtda oğurluqla məşğul olan şəxslərin tutulması ilə bağlı məlumat yayıb.

Lent.az nazirliyin mətbuat xidmətinə istinadən xəbər verir ki, Sumqayıt ŞPI əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində sentyabrın 9-da və 15-də şəhər ərazisində telekommunikasiya qovşağına məxsus ümumilikdə 695 metr hava rabitə kabelini kəsərək oğurlamaqda şübhəli bilinən şəhər sakinləri Nicat Muxtarov, Ümidvar Adıgözəlov, Aqşin Mehdiyev və əvvəllər məhkum olunmuş Nurlan Paşayev tutulublar.

Aparılan tədbirlərlə onların kabeli inşaatçılar qəsəbə sakinləri Zaur Eyyubovun və Zaur İlyasovun işlədikləri metal qəbulu məntəqəsinə satmaları müəyyən edilib. Hər iki şəxs tutulub.

Qeyd edək ki, tutulan şəxslər arasında olan Nicat Muxtarov peşəkar futbolçudur və "Sumqayıt" futbol klubunun oyunçusudur.

Qeyd edək ki, tutulan şəxslər arasında olan Nicat Muxtarov peşəkar futbolçudur və "Sumqayıt" futbol klubunun oyunçusudur.

"Kabel oğurluğuna görə saxlanılan "Sumqayıt" futbol klubunun yarımmüdafiəçisi Nicat Muxtarovun əmək haqqı

ilə bağlı heç bir problemi olmayıb".

Bunu virtualaz.org-a açıqlamasında klubun mətbuat xidmətinin rəhbəri Rəşad Məmmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, klubda 3-4 ildir ki, əmək haqqının gecikdirilməsi ilə bağlı heç bir problem yaşanmır: "Nicat Muxtarov 2 il yarımdır ki, bizim klubda oynayır. Vaxtılı-vaxtımda maaşını alıb, ümumiyyətlə, 3-4 ildir ki, klubumuzda əmək haqqı ilə bağlı problem yaşanmır. Onun nə qədər maaş aldığı deyə bilməyəcəyəm, amma bizdə hər futbolçu öz əməyinə görə əmək haqqı alır", - deyir R.Məmmədov bildirib.

Klub rəsmisi həmçinin N.Muxtarovun oğurluq etməsi ilə bağlı xəbəri də bu gün eşitdiklərini bildirib: "Düzdür, Nicat son bir həftə ərzində komandanın məşqlərinə qatılmayıb. Ailəsindən onun xəstə olduğunu bildiriblər. Amma oğurluq etdiyini bu gün səhər öyrəndik", - deyir R.Məmmədov bildirib.

Xatırladaq ki, N.Muxtarov "Sumqayıt" futbol klubunun yarımmüdafiəçisidir və 8 nömrəli forma ilə əsas heyətdə çıxış edir.

Paytaxtda kütləvi dava olub, 2 gənc bıçaqlanıb

Bakının Qaradağ rayonunda kütləvi dava olub. APA-nın məlumatına görə, insident Müşfiqabad qəsəbəsində qeydə alınıb. Məlumatla görə, qəsəbə sakinləri olan 2 nəfər gənc arasında şəxsi münasibətlər zəminində mübahisə yaranıb. Sonradan mübahisəyə tərəflərin tanışları da qoşulub. Nəticədə 6 nəfər əlbəyaxa dava edib.

Dava zamanı tərəflərdən biri 25 yaşlı Emil Əhmədova və onun tanışı 25 yaşlı Rəvan Həsənova bıçaq xəsarəti yeririb. Hər iki yaralı xəstəxanaya çatdırılıb, vəziyyətləri ağır olaraq qalır.

Hadisənin təfərrüatlarını Qaradağ polisi araşdırır. Kütləvi dava ilə əlaqədar saxlanılanlar var.

"Səkkiz min pula alıb..."

"Qaçqınkom"un evlərini satan şəxslərin məhkəməsində şahidlər ifadə verir

Bakıda qaçqın və məcburi köçkünlərə qarşı külli miqdarda dələduzluq etməkdə təqsirləndirilən şəxslərin məhkəməsi davam edir.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində dələduzluqda təqsirləndirilən Rabil Rəhimov və Şəfayət İsmayilovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə keçirilib.

Məhkəmə zərərçəkmişlərin ifadə verməsi ilə davam edib. Prosesdə zərərçəkmiş kimi ilk olaraq Zaur Məmmədov ifadə verib. Z.Məmmədov söyləyib ki, ev almaq üçün 8 min pul verib, amma iş alınmayıb: "Aldığı puldan da heç nə qaytarmayıb".

Təqsirləndirilən Rabil Rəhimov zərərçəkmişdən pul aldığıni təsdiqləyib.

Zərərçəkmiş Zülfiyyə Hüseynova da məhkəmə prosesində iştirak edib. O bildirib ki, Masazırda ev almaq üçün yaşadığı mənzillərini satıblar: "Evimizi satdıq ki, bunlar deyən yerdən mənzil ala. Şahidlərim var. Telefon danışıqları var. 4 ildir qalmışam yollarda. 7 min dollar vermişəm. 5 minini qaytarıb. 2 min dollarını da tələb edirəm".

Məhkəmədə şahid qismində isə Rəşad Yusubov ifadə verib. O, təqsirləndirilən həbs edilən Şəfayət İsmayilovun kürekəni olduğunu deyib. R.Yusubov qayınatasının əməllərindən xəbərsiz olduğunu söyləyib.

İttihama görə, təqsirləndirilən şəxslər Zülfiyyə Hüseynovanın etibarından sui-istifadə edərək 5400, Etibar Əliyevin 4000, Tehran Məmmədovun 6000, Bəxtiyar Əzizovun 4000, Nazilə Ağayevanın 2000, Səyyarə Çələbiyevanın 6000, Sevil Emilovanın 7000, Səməd Əbilovun 3500, Kəmalə Quliyevanın 16000, Ləman Əliyevanın 15000, Şahin Abdullayevin 8030, Rafiq Cəfərovun 13600, Cabir Məmmədovun 8000 və Ceyhun Qurbanovun isə 45000 manatını ələ keçiriblər.

Məhkəmədə hər iki şəxs özünü təqsirli bilib. Amma bezi epizodlar üzrə rəqəmlərin düzgün olmadığını, zərərçəkmişlərdən ittihamda göstərilən qədr pul almadıqlarını söyləyiblər.

Qeyd edək ki zərərçəkmişlərin dediyinə görə, özünü "hacı" kimi təqdim edən R.Rəhimov həm də bahalı maşınlarda gəzirmiş. Onların qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin Mənzil İstismar Departamentinin direktoru Akif Mirzəyevlə yaxın əlaqələrinin olduğu bildirilir.

Qeyd edək ki hər iki şəxs Cənub Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq; külli miqdarda törədildikdə) maddəsi ilə təqsirli bilinir.

□ İlkin MURADOV

Dələduzluqda təqsirləndirilən baş redaktorun cinayət işi məhkəməyə göndərilib

"Ata yurdu" adlı qəzetin dələduzluqda təqsirləndirilən baş redaktoru Samirə Nəsirovanın cinayət işi üzrə məhkəmə başlayır.

APA-nın xəbərinə görə, cinayət işi üzrə ibtidai istintaq yekunlaşıb və iş baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib. İş hakim Fikrət Qəribovun sədrliyi ilə baxılacaq. Məhkəmənin hazırlıq iclası sentyabrın 19-na təyin edilib.

Qeyd edək ki, S. Nəsirova işə düzəltmə adı altında dələduzluqda təqsirləndirilib. Onun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq; külli miqdarda törədildikdə) maddəsi ilə cinayət işi açılıb və barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Bakıda azyaşlı 2 metr dərinliyində çalaya düşüb

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) Böhran Vəziyyətlərində İdarəetmə Mərkəzinə Bakının Nərimanov rayonunda tikinti aparılan ərazidə azyaşlının bünövrə çalasına düşərək köməksiz vəziyyətdə qalması barədə məlumat daxil olub.

Musavat.com-un nazirliyin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, dərhal FHN-in Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin xilasediciləri əraziyə cəlb olunublar.

Uşaq dərinliyi təqribən 2 m olan çaladan çıxarılıb və aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

İraq Konstitusiyası Məhkəməsi sentyabrın 25-də kürd muxtariyyətinin keçirmək istədiyi referendumu təxirə salıb. Buna səbəb kimi "referendumun konstitusiyaya zidd olması ilə bağlı" şikayətlərin araşdırılmasını göstərib.

Bundan əvvəl isə İraq hökuməti, daha sonra parlamenti referendumun tanınmaması ilə bağlı qərar qəbul edib. Ancaq kürd muxtariyyətinin lideri Məsud Bərzani bəyan edib ki, kürdlər referendum keçirməkdə qərarlıdır. Ötən həftə dalbadal BMT və ABŞ təmsilçiləri ilə görüşən İraq kürdləri qərarlarından dönməyib. Hətta iki gün əvvəl Bərzani bildirdi ki, ABŞ rəsmilərinin referendumu alternativ olaraq təklif etdiyi plan onları maraqlandırmayıb.

BMT-dən yayılan açıqlamada kürdlərin referendumunun nəticələrinin tanınmayacağı qeyd olunub. Hələlik Bərzani geri çəkilmir və bu səbəbdən İraq ətrafında gərginlik günü-gündən yüksəlməkdədir. Sentyabrın 18-də Türkiyə ordusunun İraq kürd bölgəsi ilə sərhəddə - Habur sərhəd-keçid məntəqəsi yaxınlığında hərbi təlimlərə başladığı haqda xəbərlər yayılıb. BBC-nin yaydığı məlumatda Türkiyə ordusunun sərhəddə hərbi təlimlər və paralel olaraq əməliyyatlar apardığı qeyd olunur. Türkiyə baş naziri Binali Yıldırım da İraqda kürdlərin referendumunu Türkiyə üçün milli təhlükəsizlik məsələsi olaraq qeyd edib və hökumətin lazımı addımları atacağını bildirib. Bundan başqa, Ankara məhz İraqdakı hadisələrlə bağlı Milli Təhlükəsizlik Şurasının toplantısını sentyabrın 22-nə təyin edib.

Qeyd edək ki, bu günə qədər regionun əsas aparıcı dövlətləri və dünya gücləri arasında yalnız İsrail kürd referendumuna açıq şəkildə dəstək verib. Yerdə qalan dövlətlər, o cümlədən Türkiyə, İran, ABŞ, Rusiya və digər dövlətlər, həmçinin BMT referendumu təxirə salınması üçün Ərbilə çağırışlar edib.

Ancaq son olaraq cümə günü açıqlama verən Bərzani referendum qərarında ısrarlı olduqlarını bildirib. Qeyd edək ki, İraq kürdlərinin məhz indi müstəqillik referendumuna getməsi ilə bağlı bir sıra suallı və açıq qalan məqamlar hələ də var. Məsələ ondadır ki, Bərzaninin məhz indi referendumu getməsi və bütün qonşu və müttəfiq ölkələrin təzyiqlərinə rəğmən referendumda inad etməsinin bir neçə mühüm və vazkeçilməz səbəbləri var. Məsələ ondadır ki, indi referendum üçün ən ideal bir zamandır. Kürdlər hərbi və siyasi güclərinin zirvəsindədirlər, İŞİD-lə müha-

ribədə xeyli ərazi tutublar və hələ də bu ərazilərə nəzarət edirlər. Ancaq aydın məsələdir ki, bu ərazilər kürd muxtariyyətinin hüquqi sərhədlərinə daxil deyil və yaxın zamanlarda İŞİD İraqdan tamamilən çıxarıldıqdan sonra mərkəzi Bağdad hökuməti

nəticələrinin BMT-də təsdiqlənməsi və yeni dövlətin elan olunması mümkün deyil. Ancaq mütəxəssislərə görə, istənilən halda kürd bölgələrində keçirilən referendumun nəticələri bəllidir, hər kəs müstəqilliyə səs verəcək. Bu nəticə isə qarşıdakı 5-10 ildə Bərzaninin əlində çox ciddi

bazarını tamamilən "öldürdü". Ancaq hələ də anlaşılmalı olaraq Bərzani İraq neftini Türkiyə üzərindən satmaqda davam edir.

Qərribə də olsa kürd məsələsi həm də bizi narahat edir. Bunun birinci səbəbi İraqdakı türkmənlərin taleyidir. Azərbaycana bağlı olan

İraqda kürd separatizmi geri çəkildi

Referendum təxirə salındı; Bərzaninin inadının səbəbləri

kürdlərin savaş zamanı tutduqları bölgələri təhvil vermələrini tələb edəcək. Bu səbəbdən də Barzani referendumu indi, özü də kürdlər yaşayan və kürdlərin yaşadığı bölgədə keçirmək istəyir. İkinci mühüm səbəb daxildir. Çünki daxilə Bərzaninin kürd muxtariyyətinin rəhbəri seçkiləri təxirə salınıb. Yeni Bərzaniyə daxilə siyasi qüvvələrin ciddi təzyiqləri var. Bu səbəbdən də Bərzani referendumu getmək və müsbət nəticə ilə payızda muxtariyyət rəhbəri seçkilərinə qatılmaq istəyir. Əks halda, Bərzani üçün ciddi problem yaranar. İraqda İŞİD-lə mübarizə bitdikdən sonra mərkəzi hökumət kürdlərin əvvəlki "sərhədlər" daxilə çəkilməsini tələb edəcək və o zaman Bərzaninin əl-qolu bağlanacaq.

Əlbəttə, Bərzani də yaxşı anlıyır ki, İraq parlamentinin və Konstitusiyası Məhkəməsinin tanımayacağı referendum

bir hüquqi sənəd kimi əvəzsizdir və tədricən müstəqillik yolunda böyük bir addım olacaq.

Qeyd edək ki, İraq kürdləri 1970-ci ildə muxtariyyət hüququ alsalar da, real olaraq faktiki müstəqillik formasında muxtariyyətə 1991-ci il "kör-fəz müharibəsi"ndən sonra nail oldular. Kürdlərin faktiki olaraq hökuməti, nazirlikləri, silahlı qüvvələri, polisi mövcuddur. Bundan başqa, İraqın işğalından sonra Amerikanın himayəsi ilə daha da güclənən kürdlər həm də bölgədə neft ixracatçısına çevrildilər. Kürd muxtariyyəti İraq-Türkiyə boru xətti ilə gündəlik 600 min barel neft ixrac edib. Yalnız 2014-cü ildə mərkəzi hökumətin dünya ölkələrinə müraciətindən sonra kürd neftini alan olmadı və üstəlik, neft qiymətlərinin kəskin ucuzlaşması, bölgədə qara bazarda neft satan ikinci qüvvə olaraq İŞİD-in meydana çıxması Bərzaninin neft

və əsasən özlərini azərbaycanlı hesab edən İraq türkmənləri müstəqil kürd dövləti yaranacağı təqdirdə faktiki olaraq iki dövlət arasında bölünəcək. Üstəlik, son 3 ildə İŞİD-lə müharibə zamanı türkmənlərin böyük qismi evlərini və yurdlarını itirib. Onların əraziləri isə kürdlərin işğal altına düşüb. Yeni kürd dövləti yaranacağı təqdirdə türkmənlərin durumu daha da pisləşəcək və açıq şəkildə itirən əsas etnik qrup onlar olacaqlar.

Kürd dövlətinin yaranmasının ikinci təhlükəli tərəfi bölgədə 100 ildən sonra sərhəd dəyişikliyinə baş verməsi, separatizmin alovlanması təhlükəsidir. İraqda kürd dövləti regionda bütün "həssas nöqtələrdə" reaksiya doğuracaq və münafiqə ocaqları alovlanacaq. Bu isə həm də bizim regionun təhlükəsizliyinin risk altına düşməsi deməkdir. Bu səbəbdən də kürd referendumu və müstəqillik tələbləri Azərbaycanda da narahatlıqla izlənilir.

Ancaq görünən odur ki, həm Qərbi ölkələri, xüsusən də Avropa, həm də region ölkələri İraqda kürd dövləti reallığını zamanla qəbul etməyə hazırlaşır. Sadəcə, indiki həssas məqamda daha böyük gərginlik yaranması heç kimin maraqlarına uyğun olmadığı (Bərzani istisna olmaqla - K.R.) üçün Bərzanini çəkilməyə çalışırlar.

✎ Kənan RÖVSƏNOĞLU

Terror şəbəkələrinin Londonu seçməsinin səbəbləri

2017 Britaniya paytaxtının tarixinə "terrorlar ili" kimi düşəcək

Sentyabrın 15-də London metrosunda partlayış törədilib. Böyük Britaniya polisi London metrosundakı hadisəni rəsmi olaraq terror hücumu kimi qəbul edib.

2017-ci il başlayandan 4-cü terror hadisəsidir ki, Londonda törədilir. Bundan əvvəl martın 22-də Britaniya parlamenti binası qarşısında baş verən terror nəticəsində terrorçu da daxil olmaqla, 4 nəfər ölüb, 40-dək insan yaralanmışdı. İyunun 4-də isə gecə saatlarında yenə paytaxt Londonda ard-arda terror aktları törədildi. İnsan itkilərinə səbəb olan terror aktları Avropanı şoka salmışdı.

Dünyada təhlükəli terror qruplarının daha çox Londonu hədəfə aldıklarına artıq şübhə yeri qalmır.

Terrorun nədən Avropanın bu şəhərini seçməsi maraqlıdır.

Siyasi ekspert Yeganə Hacıyeva hesab edir ki, Britaniyanın ABŞ-ın qitə Avropasındakı ən yaxın müttəfiqi olması, eləcə də Londonun dünyanın siyasət və biznes mərkəzi olması, üstəlik, Londonda müxtəlif müsəlman ölkələrindən gələn yüz minlərlə miqrantın yaşaması onu terrorçular üçün əsas hədəflərdən birinə çevirir: "Təsədüfi deyil ki, Avropadan İŞİD-ə qatılanların olduğu ölkələrdən biri də İngiltərədir. Keçmiş müstəmləkə bağları, mühacirlərə müəyyən dövrdə açıq qapı yaratmış Britaniyada çoxlu sayda müsəlman yaşayır. Bu insanların hətta 3-cü nəsildən olan ailə üzvləri radikal qrupların təsiri altına düşür. Digər tərəfdən, London həm də uzun illər boyu dünyanın böyük bir hissəsinə nəzarət etmiş nəhəng bir imperiyanın simvoludur. Britaniya imperiyası müsəlman dünyasında şərin, müstəmləkənin simvolu olaraq tanınılıb. Bu mənada terrorun bu şəhəri hədəfə alması üçün, necə deyirlər, səbəblər var".

Böyük sayda müsəlmanın da yaşadığı Hindistandan tutmuş ərəb ölkələrinə qədər müsəlmanlar zamanında Britaniyada məskunlaşsalar da, ideologiyalarından ayrıla bilməyiblər. Zaman-zaman bu ideologiya Avropaya nifrət hissini yaranmasına səbəb olub. Baxmayaraq ki, zamanında Britaniya onlara qucaq açıb, şərait yaradıb. Bəzi şəxslər var ki, radikallaşsınlar".

Ekspertin fikrincə, bu cür terror aktları Qərbdə anti-Şərq ovqatını daha da gücləndirəcək və nəticədə növbəti dəfə hər iki tərəfdə radikal qruplar qazanacaq. Sanksiyalar üçün səbəbə çevriləcək. Digər tərəfdən, Britaniya hökumətinin hazırkı ABŞ administrasiyası ilə birlikdə hərəkət etməsi üçün ictimai dəstəyi təmin edəcək.

Bu cür hadisələr Qərbdə anti-Şərq ovqatını daha da dərinləşdirir. Qərbdə müsəlmanlara qarşı sanksiyaları, embarqoları artırdığı, ifrat sağ və miqrantlar əleyhinə dalganı gücləndirdiyi kimi, Şərqdə də Qərb düşmənçiliyini, Qərbin bütövlükdə müsəlman dünyasının düşməni olması təbliğatı üçün əsas yaradır. Nəticədə dünyada qarşıdurmaların qızışmasında maraqlı olan güclər qazanır".

Qeyd edək ki, Londonda həyata keçirilən terror aktlarının arxasında güclü Avropa dövlətlərinin dayandığı barədə də iddialar var. Hətta burada Amerikanın belə adı çəkilir. Ne qədər inandırıcı olmasa da, Britaniya hökumətinin Avropa Birliyini tərk etdikdən sonra terrorun əsas hədəfinə çevilməsinin təsadüf olmadığı vurğulanır.

✎ E.SEVİDAĞA

MUSAVAT

Son səhifə

N 192 (6806) 19 sentyabr 2017

Qadın makiyajdan istifadə etmərsə...

Qadınlar müxtəlif səbəblərə görə kosmetik vasitələrdən imtina edirlər. Əgər kosmetikadan imtina ciddi səbəblərə dayanırsa, o zaman həmin qadın özünə az dəyər verdiyini demək olar. Belə xanımlar qadınlığın tərəfdarı olmur və özlərinə fikir verirlər. Səbəbi odur ki, belə xanımların ya az vaxtları olur, ya da tənəhdirlər.

Ətraf mühitdən də çox şey asılıdır. Əgər qız uşaqlıq vaxtında yalnız oğlanlarla dostluq edibse, sonradan kosmetikadan istifadə ona qəribə gəlir. Kişi kollektivində çalışan qadınlar hərdən «daxillərindəki naz-ışvən» unudurlar. Makiyajın yoxluğu feminizmin də əlaməti ola bilər. Kişi ilə eyni səviyyədə olmaq istəyi zərif cinsin bezi nümayəndələrini kosmetikadan imtina etməyə sövq edir. Bir qayda olaraq, belə qadınlar karyerani həyatlarında ən dəyərli meyar sayırlar. Dodaq boyasından və tuşdan imtina edirlər. Xüsusilə də eqosentrik qadınlar belə addım atırlar. Belə qadınlar hesab edirlər ki, bütün Yer kürəsi onların ətrafında fırlanır və gözəl görünmək onlar üçün də vacib deyil. «Mən necə varamsa, eləyəm» prinsipi ilə yaşayan qadınlar da kosmetikaya maraqlı göstərmirlər. Onlar təbii obraza üstünlük verir və hesab edirlər ki, ətrafdakılarla dürüst olmaq və xarici görkəmi bəzəməklə kişiləri aldatmaq lazımdır.

Bağçada əli cızılan qadın iki günə öldü

2 uşaq anası olan Lucina Smit bağça işləri ilə məşğul olarkən əlinin üstünü cızıb. "Daily Mail"də yayımlanan xəbərə görə, 43 yaşındakı qadın günler sonra qan zəhərlənməsindən həyatını itirib.

Bağça qəzasının üzərindən bir neçə gün keçdikdən sonra çiyini ağrımağa başlayan Lucinda bu kiçik cızığı həkimə göstərməyə qərar verir. Həkim ona bir ağrıkəsici yazıb və fizioterapiyaya yollayıb. 3 gün sonra ağrısı daha da kəskinləşən qadın təcili qan testindən keçib. Test nəticəsində qadının qan zəhərlənməsindən əziyyət çəkdiyi üzə çıxıb. Damar içi antibiotik verilən qadın 2 gün sonra dünyasını dəyişib. Nişanlı olan Lucindanın biri 9, digəri 6 yaşında 2 uşağı vardı.

Sepsis xəstəliyinin digər adı da qan zəhərlənməsidir. Bir infeksiya və ya Lusində olduğu kimi bir yara ilə başlayan, ölümcül bir xəstəlikdir.

Bioloji övladı olan 19 nəfərlə görüşdü

57 yaşlı amerikalı rəssam Maykl Rubino 19 övladı ilə görüşüb. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, bu uşaqları onun donorluğu - süni mayalanma ilə hamilə qalan qadınlar dünyaya gətirib. Rubino etiraf edib ki, sperm bankında donor olduğu vaxt ümid edirmiş ki, bioloji atası olduğu övladlardan ikisi və ya üçü ilə nə zamansa görüşəcəkdir: "Amma mən onların hamısını görür-görməz çox sevdim".

Onun bioloji övladlarından ən böyüyü 21, ən kiçiyi isə 16 yaşında olub. Uşaqlardan 11-i ataları kimi göy gözlüdür. Onların anaları isə ABŞ-ın 10 ştatında, eləcə də Böyük Britaniyadakı Kayman adalarında yaşayıb. Rubino uşaqlarının fotolarını öz qonaq otağında saxlayır. Rəssam iddia edir ki, maddi səbəblərə görə donor olmayıb. Onun məqsədi sonsuz cütlüklərə yardım etmək

olub. Hər dəfə bu jestinə görə ona 50 dollar ödəyirdilər. Amma o, sözügedən məbləği xeyriyyə məqsədilə xərcləyirdi. Rubino sperma bankındakı anketdə qeyd edib ki, özünün kontakt informasiyalarını saxlamaq istəmir və əgər uşaqları gələcəkdə onu axtarıb tapsa, onlarla görüşməkdən imtina etməyəcək. "The Orange County Register" nəşri yazıb ki, bioloji övladla-

QOÇ - O

İduqca romantik bir təqvimidir. Dünənə qədər sizə şübhə ilə yanaşanların əksəriyyəti səmimiyyətinizin şahidi olacaqlar. Sevdiniz adamların yanında olmanızın günün vacib tələbidir.

BUGA - Yeni əlaqələr yaratmaq, işgüzar danışıqlar aparmaq sizə xüsusi zövq verəcək. Bu yönümdə sevgi amili daha qabarıq tərzdə nəzərə çarpacaq. Amma müsahibələrinizə yalan vəd verməməlisiniz.

ƏKİZLƏR - Qarşınızda hər mənada uğurlu bir gün durur. Bunun üçün daxili inam və qətiyyət kifayət edər. Nəhərdən sonra şad xəbər eşidəcəksiniz. Ulduzlar bəxtinizə pul da çıxarmaq əzmindədir.

XƏRÇƏNG - Günortaya qədər adi işlərin həlli ilə məşğul olun. Nəhərdən sonra isə böyük məsələlərin həllinə başlamağa dəyər. Axşama yaxın gözlemədiyiniz istiqamətdən təzə xəbər eşidəcəksiniz.

ŞİR - Yalnız sabitliyinizi qorumağa çalışın. Xirda bir yanlışlıq gün ərzində nəzərdə tutduğunuz işləri alt-üst edə bilər. Odur ki, qərar çıxarmazdan qabaq mövcud reallığı nəzərə almalısınız.

QIZ - Ay bürcünüzdə olduğundan bu gün kənardan kiminsə dəstəyinə ehtiyacınız var. Bunsuz hansısa nailiyyətə yetişməyiniz mümkünsüzdür. Öz növbənizdə siz də aktivliyinizi artırmalısınız.

TƏRƏZİ - Üzləşdiyiniz proseslər narahatçılığınızı artırma bilər. Bu səbəbdən də bütün vacib planlarınızı təxirə salmalısınız. Yaxın bildiyiniz adamlar sizə qarşı xoşagəlməzliklər edəcək.

ƏQRƏB - Göy qübbəsi daha çox ikitərəfli əlaqələrdə bəxtinizin gətirəcəyini bildirir. İstər ailə-sevgi məsələlərində, istərsə də işgüzar münasibətlərdə vəziyyətiniz qənaətbəxş olacaq.

OXATAN - İxtiyarınızda olan bu tarixdə təmkininizi qorunmalısınız. Hər hansı çilgünlüq və ya əsəblərin qabarması bütün işləri korlaya bilər. Riskli planlarınızı mümkün qədər təxirə salın.

OĞLAQ - Ümumi məziyyətlərinə görə qalmaqallı gündür. Az qala hər addımda gərginliklə rastlaşacaqsınız. Əsas enerjinizi münasibətlərə deyil, işə həsr etməklə bu xoşagəlməzliyi dəf edə bilərsiniz.

SUTÖKƏN - Mistik bir gün yaşayacaqsınız. Daxili harmoniyanız pozulduğundan real olmayan şeylər barədə düşünmə bilirsiniz. Bunun qarşısını almaq üçün yaxşı olar ki, vaxt tapıb ziyarətgahlara gedəsiniz.

BALIQLAR - Romantika ilə dolu olan bir tarix yaşayacaqsınız. Maddi durumunuz imkan versə, uzaq səfərə də çıxın. Qarşıdakı günlər üçün vacib olan bir neçə mühüm görüş keçirməyiniz məsləhətdir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Təyyarə iki maralı öldürdü

Amerikanın Oregon ştatında təyyarə iki yekə maralla toqquşub. Bu barədə lenta.ru saytı "The Oregonian"a istinadən yazıb. İlk belə incident təyyarə yerə eniş etdiyi vaxt baş verib. Pilot maralla toqquşmaq üçün cəhd göstərsə də, buna nail ola bilməyib. Belə ki, o, lazımı sürəti yığdığı halda yerə eniş edəndə məsafəni ayarla bilməyib. Nexal-Bey parkındakı aerodromda baş verən ilk toqquşmadan sonra pilotun qarşısına daha bir maral çıxıb və o, təyyarənin sol qanadından vurulub. Hər iki maral tələf olub. Pilot və onun sərnəşininə hər hansı ziyan dəyməyib, amma təyyarəyə ciddi şəkildə ziyan dəyib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
EİŞAD MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.